

A. B. STRIMAITIS,
SEKRETORIUS S. L. A.
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

TEVYNE

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE

No. 44 New York, November 3 (Lapkričio), 1911. VOL. IV.
Entered as second-class matter November 28, 1910, at the post office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Published every Friday by Lithuanian Alliance of America
At 307 W. 30th St. New York City.

A. B. STRIMAITIS Sec'y & Bussines Manager.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES.

In the United States \$1.00
To Foreign Countries \$2.00

All communications should be addressed:

"TEVYNE", 307 W. 30th St., New York City.
Tel. Chelsea 5152.

Išleidžiama Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
kas penktadienis.

V. K. RAČKAUSKAS Editor (Redaktorius).

PRENUMERATA METUI:

Suvienyose Valstijose \$1.00
Kitose viešpatystėse \$2.00

Kreipianties su visokiais reikalais adresuokite:

"TEVYNE", 307 W. 30th St., New York City.

MĖNESINIS ŽURNALAS

"Aidas"

Išleidžiama nuo Kovo (March) mėnesio

Kaina metams Amerikoj \$1.00 Uzrubežiuose metams \$1.25
Pusei metų " 60c. Pavienis numeris 10c.

Pirmą numerį siunčiame dvikai. Reikalaujame agentų.

"AIDAS", 46 Harrison Av., WATERBURY, CONN.

KUR VIENYBE TEN GALYBE

VINCAS DAUNORA
APTIEKORIUS KUOPOS S. L. A.

UŽLAIKO SAVO LOCNOI APTIEKOI VISOKIŲ VAISTŲ IR
NUO VISŲ LIGŲ. KREIPKĖS PAS SAVO ANI ŠIO ANTRAŠO
229 BEDFORD AVE KAMPAS NORTH 4TH GATVĖS BROOKLYN N.Y.

KUR SVEIKATA TEN LINKSMYBE

Dr. A. Šliupite-Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyrų.

265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.
(tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)

VALANDOS: nuo 12-2 po piet; nuo 7-9 vakare.
TELEPHONAS GREENPOINT 8.

Pirmas Lietuvių DIENRAŠTIS

Amerikoje

Dienraštis turės pasirodyt pirm

NAUJŲ METŲ

kaip tik bus suspėta ineiti į naujus

"Kataliko" namus

Be skaitlingo visuomenės pritarimo nebus
galima tas darbas pradėti.

Kas nori Dienraščio tegu tuojaus atsilie-
pia laišku.

Vertėtų tat visiems Amerikos lietuviams tas
sumanymas remti. Lietuviams juk reikia turėti
kasdien po ranka žinių skelbėjas ir kelrodis.
Pirmiau dienraštį leisti neleido nekurios aplin-
kybės, o nūdien tas pergalėti galima.

Kas nori Dienraščio tegu pritaria laišku.

J. M. Tananevicze

3244 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Rašykitės prie Suv. L. Am.

Kataliogas Visiems Dykai!

Kožnas žmogus mokantis skaityti privalo turėti mūsų Kataliogą, kuriam atras daugelį visokių daiktų. Mūsų Banka priima pinigus užsėdymui ir moka 4-tą procentą. Siunčia pinigus ir parduoda laivakortes į visas dalis svieto, pigiaus kaip kiti. Spaudinam visokius drukoriškus darbus greitai, gerai ir pigiai. Reikalaudami kataliogo prisiųskite 2c markę ant adreso:

GEO. A. PUPAUSKY & C
2342 SO. LEAVITT ST. CHICAGO, ILL.

Tel. Canal 2118

DR. A. L. YUSKA

Gyditojas ir Chirurgas

Valandos: Nuo 9 iki 11 iš ryto
3 iki 5 po piet
7 iki 9 vakare

1749 So. Halsted st. Chicago, Ill.

Lenkė--Akušerė

baigusi mokslą ir turinti patyrimą, apsigyveno po num. 180 Washington st., Worcester, Mass. Priima ligones moteris su visokiomis moterų ligomis, prie palagų sąžiningai ir gerai patarnauja.

K. Ochrymowicz,
180 Washington st. Worcester, Mass.

MOTERYS IR MERGINOS!

Nepirkit gatavų drapanų, kaip tai: Dresių, Siūtų ar Overkotų, nes tokios drapanos tik sugadina jūsų išveizdą ir figurą. Ateikit pas mane, o aš jums padarysiu kuopuikiusias drapanas su primieravimu ir pritaikymu prie ypotos kaip kas norės. Męs teipgi už laikome visokių materijų naujausios mados, iš kurių galėsite pasirinkti ir nekaštuos brangiaus kaip kad pirktumet gatapą krome kur pas svetimtautį. Teipgi siuвам ir iš atneštų materijų.

Kurios negalit ateiti darbo dienoms, tai yra galima ateiti Nedėlioms nuo 10 val. iš ryto lyg 4 po piet. po šiuo adresu:

Petras Šertvites

370 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Tel. 2895 W. Greenpoint.

Pagal naują tiltą.

J. Skritulskas,

NOTARIJUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetainę madingams ir vesetu n. (š) miestųmeldžiu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

John Skritulskas

26 Broad St. New Britain, Conn.

Telephone No. 550.

NAMINĖ MOKYKLA

GRAMATIKA angliskos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00
VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15c.
ARITMETIKA mokintis rokundų be mokinio su paveikslais (apdaryta) 35c.
NAUJAS BUDAS mokintis rašyti be mokinio 10c.

Pinigus siųskite šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

Išsiuntinėjimo prekystė

Visokių tavorų, aukšnių ir t. t. Reikalauk katalogo įdėdamas markę už 2 centu.

J. N. Šimkus

4543 S Ashland Ave. Chicago, Ill.

Telephone 762 So. Boston.

DR. F. MATULAITIS

Offiso valandos:

Nuo 12 iki 2 val.; Nuo 7 iki 9 vakare.

495 Broadway, So. Boston, Mass.

V. Ambrozevičius

AGENTAS ir NOTARIJUS

Parduodu laivakortes ant visų linijų ir geriausių expresinių laivų, mainau ir siunčiu pinigus į visas dalis svieto, turiu užstatę randavą Bond (kaucija) \$25,000 dėl teisingumo. Užkviečiu keliaujančius ir iš kitų miestų, nes kaipo ne. oli New Yorko gyvendams, priimu ir pristatau ant laivų, tuomi būsit apsaugoti nuo daug New Yorko nematymų. Darau doviernastis ir parūpinu rusiškus pašportus. Kreip kitės per laiškus pas:

V. AMBROZEVIČIUS,
178 Ferry Street, Newark, N. J.
Telephone 5599 L. Market.

Gelžkelio laikrodėlis su 21 akmenu

rankinėle užsukamas ir užstatomas vyriško ir moteriško didumo. **Apleisti auksu ant 20 metu** dubultavi dangteliai-viršai, puikiai išpaustytas. **Absoliutiskai tikras** laiko rodytojas, ypač pritaikytas prie gelžkelio žmonių, kurie reikalauja užsitikimo laikrodžio. **Gvarantuotas ant 20 metu.** Ypatinga dovana: mes pasiūsimę tą laikrodį ant kiekvieno adreso C.O.D. \$4.75 ir užsimokėsime ekspreso lėšas, suteikdami privilegiją pilno ištyrimo. Jaigu neatrasite, kad jis nevisiškai užganėdina ir ne toks yra, kaip paršinta, nemokekite nei vieno cento. Atminkite, jūs panašiai užmokėtumete už tą patį laikrodį \$25.00, pirkdami nuo kokio besąžiniško paruootojo. Labai puikus **AUKSU** aplietas **LENCIUGELIS** su prikabaliuku **už DYKA** prie kiekvieno laikrodžio.

Excelsior Watch Co., 908 Athenaeum Bldg., Chicago.

Seniausias Lietuviškas Laikraštis! "VIENYBE LIETUVNINKŲ"

26 metas kaip eina kas Seredą, Brooklyn, N. Y. "Vienybė Lietuvninkų" didelio formato 12 puslap.; talpina moksliskus straipsnius, naujausias žinias iš viso pasaulio, daugiausia iš Lietuvių gyvenimo. Turim visuose lietuvių kolonijose savo korespondentus, iš Lietuvos naujas žinias savų korespondentų. "Vien. Liet." dirbo dėl visų organizacijų ir žmonių gerovės. Šimet, 10 Vasario sukako 25 metai kaip išeidinėja, iš tos priežasties išleidom didelį žingeidų **Jubilėjinį numerį**, kuris liks istorišku atminimu, nes pirmas dar Lietuvių laikraštijoj. Kurie užsirašys ant metų, gaus tą numerį kaip dovana. Tas numeris su 62 paveikslais žymių veikėjų ir rašėjų, ir 58 straipsniais. Tai labai puiki dovana, o tik 10 centų prisiųsk mums markėmis, tad aplaikysi jį, arba nurodyk tikrą adresą kam pasiūsti, o mes prisiūsimė. "Vien. Lietuv." prenumerata **metams \$2.00, pusei \$1.00** Suvienytose Valstijose; **užrubežije \$3.00.** Užsirašyt galima visada, užsirašant reikia siūsti prenum. Money Order ar registruotam laiške pinigai leidėjo vardu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-24 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Reikale klausk laiškų, įdėk dvicentinę markę atsakymui

Mirtinumas ir mokestis.

Daugelio žmonių yra rugojama ant mokesčių, kurios pakelta, įvedus naująją konstituciją. Ir dabar Seimo išrinktajai Konstitucijos Komisijai pradėjus taisyti konstituciją, nemaža S. L. A. kuopų ir pavienių sąnarių siuntė tai nutarimus tai patarimus, kad sumažinti mokestis. Kiti net patarinėja *sugrįžti visai prie senosios tvarkos*. Šis pastarasis reikalavimas yra visai be prasmės, nes *senoje tvarkoje nebuvo tvarkos*. Prie tokių tvarkos, kokia buvo senoji, tegali laikytis tik nedidelės draugystės, kurių sąnariai gyvena vienoje vietoje, ir kurių dalykų stovio ir kasos nekontroliuoja valdžia per savo Insurance Commissioners. S. L. A., turėdamas kuopas didesnėje pusėje valstijų, jau sustojęs, taip sakant, ant legališkos papėdės, ko pirma nebuvo, yra priverstas prisilaikyti to, ko legališkumas reikalauja iš tokių organizacijų, kaip Sus. Liet. Amerikoje.

Yra S. L. A. narių, kurie be atsizvelgimo į tikrąjį dalykų stovį kaltina Konstitucijos Komisijas, būk jos sauvališkai paskirstė mokestis, būk jos, t. y. komisijos, o ne kas kitas, gali tas mokestis reguliuoti taip, kaip toms komisijoms tinka. Tas neteisybė. Komisijos mokesčių klausime nieko neturi; jai organizacija yra čarteriuota ir įkorporuota, tai ji yra priverčiama priimti tokią mokesčių sistemą, kurią jau išdirbo kitos panėšios organizacijos ir kurią valdžia užtvirtino. Čia kalbu tikrai apie mokestis į taip vadinamą apsaugos fondą.

Negalime pasakyti, kad valdžia neturi kištis į organizacijų reikalus. Įstatymai apie įvairias pašalpinės draugystės aiškiai nurodo, jog Sus. Valst. valdžia turi apsaugoti žmones organizacijose nuo išnaudojimo. O kur tas išnaudojimas? Valdžia rūpinasi, idant apsaugos fondas, kurį sukrauna žmonės, prisidėję prie organizacijos, nebūtų kušinamas jokiems kitiems reikalams, kaip tik apsaugų išmokėjimui. Paveizdan dabarties iš S. L. A. apsaugos fondo negalima mokėti darbininkams algų, negalima išleisti pinigų kitam reikalui, kaip tik apsaugai. Dėlko taip yra — žemiaus pasistengsiu nurodyti.

Apie kitus fondus — valdžia nerūpi. Ar organizacijos darbininkai bus apmokami didžiausiomis algomis, ar jie dirbs visai dykai, taip sakant, iš geros širdies (kaip pas mus tankiausiai yra: žmogus dirbi iš širdies, o tavo atlyginimas — paniekinimas ir geriausių tavo noru išjuokimas). Valdžia tuo nesirūpina — bile nebūt mokamos algos, bile nebut padengiami agitacijos ir tt. ekspensai iš pinigų, sudėtų apsaugos fondan.

O apsaugos fondu valdžia rūpinasi dėlto, kad žmonės, prisirašę prie draugystės, nebūtų prigauti, kad nebūtų sulaikytos posmertinės dėlto, kad posmertinių pinigai praleisti kitiems reikalams. Gyvenimas parodo, kad tokių prigavingų draugystė yra daugybė; jos veikia gan tankiai neįkorporuotos ir vei-

kia pasekmingai, iki jas neįskundžia kas valdžiai, ar iki pačios, patekusios į neteisingų vadovų rankas, pinigaiškai subankrutija. Joms subankrutijus, visi sąnariai pasilieka nuskriausti, nes jų mokėti pinigai apsaugos dėlei likos apversti kam kitam ir nepasiekė tiesioginio savo tikslo.

Tad idant tokių apsireiškimų išvengti, valdžia reikalauja nuo didesnių organizacijų, turinčių kuopas, kad jos saugiai laikytų savo apsaugos skyriaus pinigus ir nepriverstų komisijonieriams uždėti ranką ant kasos ir uždrausti organizacijai veikti. Žinoma, valdžia neturi ir negali turėti jokio nužiūrėjimo ar tai ant vienos ar ant kitos organizacijos be tam tikrų pamatų; bet-gi reikalauja, idant organizacijos prisilaikytų joms išleistų įstatymų.

Sekančiai — dalykas su mokestimis. Pašalpinėms organizacijoms išleisti įstatymai užgria mokesčių lenteles, kurias priėmė, kaip jau nesykį minėjome, National Fraternal Congress. Tą mokesčių lentelę esame priėmę ir mes ir nuo jos negalime joku būdu atsisakyti, jai norime, kad Sus. Liet. Am. būtų legališka, o ne slapta nuo valdžios organizacija.

Mokesčių lentelę National Fraternal Congress nėra taip sau sumanę, kaip kad mes sumanom mokestis draugystėse: vienas įnešė, antras parėmė, penki už tai balsavo, o prieš — niekas rankos nepakėlė. N. F. C. mokesčių lentelę išdirbo, pasiremdamas praktika, įgyta ilgų studijų keliais. Pirmučiausioji atrama tai mokesčių lentelė — tai žmonių mirtinumo lentelė. Žinant, kiek kokio amžiaus žmonių miršta kas metas, lengva susekti kiek šiais metais turi būti išmokėta apsaugos: Ši mirtinumo lentelė yra labai svarbi ir mes, S. L. A. nariai, turime atidžiai į ją įsižiūrėti, idant galėtume žinoti, kaip stovime ir su savo dalykais, ir ar turime tiesą reikalauti sumažinti mokestis į apsaugos skyrių. Iš *tukstančio žmonių* kas metas miršta:

Amžius mirčių	Amžius mirčių	Amžius mirčių	Amžius mirčių	Amžius mirčių	Amžius mirčių	Amžius mirčių	Amžius mirčių
20	5	40	7	60	23	80	138
22	5	42	8	62	27	82	168
24	5	44	8	64	32	84	204
26	5	46	9	66	38	86	248
28	5	48	10	68	45	88	303
30	6	50	11	70	54	90	369
32	6	52	13	72	64	92	450
34	6	54	15	74	78	94	549
36	6	56	17	76	94	96	655
38	7	58	20	78	114	98	1000.

Pagal tą lentelę išeina, kad iš 1000 žmonių amžiuje 20 ties metų miršta 5 žmonės į metų laiką; iš 1000 žmonių amžiuje 60 metų miršta beveik 23 žmonės.

Pasiremiant taja žmonių mirtinumo lentele, National Fraternal Congress ir išdirbo mokesčių lentelę, kurią priėmė beveik visos draugystės.

Tatai reikalavimas, kad konstitucijos komisija "apkapotų" mokestis nėra priimtinas. Vienų vieną dalyką komisija tegali priimti, tai sumažinti mokestis į fondą Susivienijimo reikalų vedimui ar į organo fondą. Tai padaryti tėra galima, jai, aprokavus, pasi-

rodytų, kad dabar mokamų tiems fondams pinigų susirinktų daugiau negu reikia, o to nėra. Dėl paveizdos pažiūrėkime į tatai artėliau. Dabar Sus. L. Am. turi arti 6000 sąnarių. Sąnarys moka 9c. S.L.A. ir 7c. už organą (moka tik vyrai), — sykiu 16 c., arba per visus sąnarius \$960,00 į mėnesį, arba \$11.520.00 į metus. Metai da nesukako, kaip tas fondas atskirta nuo kitų fondų, tad negalima pasakyti ar tos sumos pakaks S. L. A. reikalams ir organui; tik metams sukakus ir metinę atskaitą padarius, bus galima spręsti ar ir kiek galima sumažinti mokestį į tą fondą. Žinoma, prie didesnio skaitliaus sąnarių tatai padaryti būt galima tikrai, bet šiandien — turime palaukti naujų metų ir metinės atskaitos.

Berods dabartinė Konstitucijos Komisija paduos savo projekte truputį mažesnes mokestis.

Šiuo straipsneliu, tikiuosi, pasisekė man paaiškinti S.L.A. sąnariams kaip dalykai stovi su mokesčių klausimu S.L.A. ir kitose organizacijose.

V. K. Rėk.

Prie "Kalbu tiesiog į visuomenę" arba Valparaiso bėdos.

Ant straipsnio p. Z. Jank., tilpusio "Tėvynėje" N42 "Kalbu tiesiog į visuomenę", turiu pasakyti, kad tas klabinimas yra savo vietoj, ir aš, kaip buvęs valparaisietis, labai gerai žinau visas aplinkybes, bet kas šoks su savo centais gelbėti? Visuomenė? Lietuviškoji visuomenė susideda iš neturtingų žmonių. O reikalų pas mus yra begalo daug, ir jie slogina gerą raširdžius ir duosnius lietuvius, o tamsesnieji beveik visą savo uždarbį palieka smūklėse. Čia tai ir neliugybė ir dėlto neįsteigiame šelpti ir duoti ten, kur reikia.

Biznieriiai amerikiečiai daug aukauja visokioms geroms institucijoms. Palieka turtus stipendijoms, pastato mokyklas ir jas palieka liaudžiai. Neseniai buvo pranešta laikraščiuose, kad iš Chicagos daktaras (rodos, vardu Richardson) išdalino visokioms įstaigoms \$7,000,000 (septyni milijonus) ir pats nuėjo į senų namą užbaigt savo gyvenimą.

Mēs-gi tokių geradarių nesulauksim, nei turėsime, nes mūsų lietuviai savųjų biznierių neremia ir žiūri į juos, kaip į savo išnaudotojus, gi daugumas šalinasi nuo jų iš pavydumo, mat, "Petras bus turtingas, varo vertelgystę, o Jonui reikia eiti į dirbtuvę". Dar tūli ir laikraščiai "susipratėliams" sako, kad savieji remti nereikia, bet tų pačių laikraščių siųsti agentėliai šliaužioja po lietuviškus gyvenimus ir renka dolarius užsilaikymui to pat laikraščio, — neina pas svetimtaučius. Lietuviai, vietoj savuosius biznierių remti, eina ir perka prekes pas anglus, o daugiausia pas žydus, ir atlieka pas juos reikalus, nors tuos reikalus lietuviai galėtų geriau ir sąžiniškiau atlikti*).

*) Dėl paveizdos Lietuvos "svečiai-nebuvėliai", pasinaudoję lietuvių-biznierių pinigais ir prielankumu, neparėnė lietuvių bankierių, siųsdami Amerikoje surinktuosius pinigus Kaunan. Apie

Tik pažvelgkite į žydų langus. Ten riogso dideli parašai: "Polsko Litevski Bank", o laiškuose rašo: "Brangūs Tautiečiai!" Tokiu būdu lietuviai, pirkdami viską pas žydus, suteikia jiems naudą. ir jie, t. y. žydai, išmokina savo vaikus, turi namus seneliams ir kitokias savąsias įstaigas, o lietuviški biznieriiai tik-tik laikosi, lūkėdami, kada kostumieriai apmokės kelis šimtus dolarių už išimtas ant bargo prekes.

Čia tai ir guli visas mūsų skurdas. Jai lietuviai remtų savuosius, pirkdami pas juos viską, tad biznieriiai galėtų ne centais, bet dolariais mūsų reikalus šelpti, taip kaip pas kitas tautas. Tegul kalbėtojai ir laikraščiai paaiškina lietuviams to viso blogumo šaknį, o pinigų bus, ir aš pirmas L.D.L.V.U. \$25-ų prisiųsu, bet dabar — "excuse me, Mr. Valparaiso". Pats gerai žinau, kaip buvęs apie 3 mėn. Valparaiso, — Stupendas rėkavo prieš gerą ir teisingą, tikrai visur su aukomis prisidedantį lietuvių...

Keistutis.

Nauji nariai, priimti į S.L.A. ir persikėlę
į augštesnius apsaugos skyrius rug-
pjūčio ir rugsėjo mėnesuose '11.

Centro Nė.	Vardai ir pravardės	Amžis	Apsau- gos \$	Kuopa	naujas ar sen.
14610	Pranė Buklieriūtė	31	600	7	senas
17922	Antanas Kasperūnas	25	150	193	naujas
19913	Tamošius Adomavičia	28	150	218	"
8874	Viktorija Genaitienė	30	600	36	senas
8875	Petras Genaitis	40	600	"	"
6444	Vincas Gutauckas	43	600	47	"
17923	Antanas Petrusėvičius	27	150	212	naujas
17924	Agota Sedakerskiūtė	25	150	83	"
17925	Juozas Zataveckas	27	150	35	"
17926	Ona Malinauskiūtė	21	150	7	"
18927	Jurgis Miglinas	23	150	29	"
17914	Petras Stankevičius	36	150	218	"
17928	Antanas Rūkas	36	300	7	"
17929	Antanas Matus	33	150	209	"
15459	Vincas Sartanavičius	18	300	30	"
7723	Kazys Andruška	20	150	251	"
1611	Pranas Svetlavičia	25	150	106	"

A. B. Strimaitis,
S.L.A. sekretorius.

tai vienas lietuvių laikraščių paaimanavo. Tūlas Brooklyno lietuvis matė kn. Olšauskį siunčiant kruvą pinigų ne per lietuvių bankierių, o per žydą. O juk ir Olšauskis ir Tumas išsijuosusiu ragino lietuvių remti savuosius. Gi pasitaikius progai pasirodė, kad: "iš jų darbų pažįsite juos" R e d.

kad tik patraukus naujus narius į šią mūsų gerbiamąją organizaciją; taipgi žadėjo sugrąžinti net ir praeitų metų valdybos suspenduotus ar išbrauktus narius atgal į SLA., (Tai žadėjo ir padarė Seimas, o ne prezidentas. Red.).

Praslinkus jau arti pusmečiui vis nesimato pasekmių, nariai kaip traukėsi iš SLA. prie pereitos valdybos, taip traukiasi ir dabar, ir, kad tam užkirsti kelią, iš prezidento pusės nedaroma nieko. O ką bekalbėti apie naują įsirašymą! Su išrinkimu naujo prezidento nematome "Tėvynėje" agitatyviškų straipsnių ir apgynimo Susivienijimo; dingo ir geresnieji sandarbininkai SLA., kurie pereitais metais dar su atsidėjimu darbavosi, kad nenupuldyti organizacijos. Pereitų metų "Tėvynėj" negalima veik rasti numerio, kuriame nebūtų prezidento šis-bei tas parašyta apie SLA. reikalus, o dabar nesimato, vien tik prezidento pasiskundimai nariams, kad, girdi, aš nepasirašau po Žemantausko bila. Žingeidu, kas galėjo išmokėti bilą be prezidento parašo? Tai jau per daug absurdo. Arba vėl vieši išsitarimai, kad, girdi, "senoji valdyba netikusia! vedė SLA. reikalus". Ilgainiui duosis matyti, kuri valdyba tinkančiau veda SLA. reikalus. Ar toji, kuri gynė SLA. žėdname žingsnyje nuo priešų, ar toji, kurios prezidentas važinėja drūtinamas kitas organizacijas, o apie SLA. — kaip Dievas davė? Taigi 36-ta kuopa, atsizvelgus į tai, meldžia nuo dabartinio prezidento daugiau aktyviško darbštumo.

II Kad Susiv. organas "Tėvynė" būtų užpildytas Susivienijimo reikalais vietoj pasakų ir dramų; kad būtų Susiv. ginamas nuo savo priešų, kurių matosi kas numeris nekuriuose laikraščiuose.

III Ar negalima prašalinti tos ilgos litanijos išbrauktų ir suspenduotų, o jų vietoje talpinti naudingesnius traukiančius naujus narius dalykus, kaip tai, padėkime sau, kad būtų "Tėvynėj" sakoma: šią savaitę ta ir ta kuopa daugiausia pasidarbavo, ta ir ta kuopa šią savaitę gavo daugiausia narių, ten ir ten susitvėrė nauja Susiv. kuopa ir tt.

IV Kad administracija pasiaiškintų, arba stengtųsi į laiką paduoti laikraštį į pačtą. Pereitais metais tuom pat laiku išeidavo "Tėvynė", o mes gaudavom subatomis ir tai buvo, taip sakant, pradžia. Bet dabar jau, rodosi, turėtų, jaigu ne anksčiau ateiti, tai ir ne vėliau, o tuom tarpu kai kada ateina net utarinkais.

36-tos kuopos valdyba

Pirmsėdis, *Dr. A. J. Zimontas,*
Vice-pirm. *F. P. Bradchulis,*
Nutarim. rašt. *J. Satkauskas,*
Finansų rašt. *Ant. A. Šlakis,*
Kasierius *K. Jokubaitis.*

Nuo SLA. Prezidento.

36 kuopa SLA. turi tiesą, patėmydama, kad šiame tarpe mažai yra daroma agitacijos SLA kaip iš mano pusės, taip ir iš kitų SLA. narių. Šiame laike yra labai svarbios priežastys, kurios ir kenkia tai pa

S.L.A. mirusių narių, kuriems posmertinės išmokėtos rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiuose 1911 m.

Atskaita

Centro Vardai ir pravardės.	Am-zis.	Kada mirė.	Kur mirė.	Narys kuopos	Kada įstojo į S.L.A.	Mirties priežastis.	Kiek apsaugos.	Kam išmokėta.
10749 Zygmantas Maslauckas	24	Grndžio 19, 1910	Edwardsville, Pa.	1	Spalio 31, 1907	Killed in mines	150	Jo tėvui V. Maslauckui
4437 Marė Stanyienė	38	Rugpjūčio 4, 1911	Gilberton, Pa.	39	Liepos 27, 1904	Uramia		Jo vyrui M. Stanyui
14586 Jonas Andrušionis	41	Birželio 21, "	Chicago, Ill.	27	"	Erysipemia of pleural cavity.		Jo pačiam M. Andrušionieni
348 Stasys Likauckas	45	Rugpjūčio 11, "	Pitston, Pa.	7	14, 1901	Injury of the Vertebræ		Jo pačiam K. Likauckieni
9066 Feliksas Radzvilas	42	"	Chicago Heights, Ill.	129	27, 1907	Chronic Nephritis		Jo broliui J. Radzvilui
3045 Juozas Januševičius	39	"	Brockton, Mass.	17	Baland. 4, 1903	Gastric ulcu and Corcinoma		Jo moterei J. Januševičieni
1451 Pradėš Remeikis	41	Liepos 17, "	Plymouth, Pa.	6	Spalio 14, 1908	Tuberculosis Pulmonalis		Jo švogeriui A. Višniauckui
2314 Marė Moekevičienė	51	Rugsėjo 21, "	"	37	16, 1902	Typhoid Fever the lungs		Jo vyrui J. Moekevičiui
9905 Juozas Zarnauckas	41	"	Freehand, Pa.	162	Liepos 25, 1907	Acute Inflammation of pulmon.		Jo pačiam V. Zarnauckieni
9741 Martin Euknal	41	Balandžio 11, 1910	Chicago, Ill.	122	Birželio 14, 1910	Tuberculosis		Jo pačiam kn. J. Lietuvninkui
16578 Tamošius Šukvietis	50	Rugsėjo 1, 1911	New Philadelpia, Pa.	187	Baland. 30, 1910	Acute Indigestion		Jo dukterei O. Barkauckieni

Iš kuopų nutarimų.

36-tos kuopos nutarimai.

36 tos kuopos SLA. bertaininiame susirinkime laikytame 8 d. spalio, 1911, svarstyta sekantie SLA. reikalai ir vienbalsiai nutarta:

I Tėmijant į stovį SLA. reikalų, skaudu darosi. Dabartinis prezidentas, po išrinkimui, viešai prisizadėjo drūtininti SLA., darant agitaciją visokiais būdais,

A. B. Strimaitis,
S.L.A. sekretorius

geidaujama agitacijai. Svarbi priežastis — tai nerangumas Konstitucijos Komisijos. Žmonės po seimui tikėjosi, kad konstitucija bus tuoj pertaisyta ir tada vėl grįš prie SLA., ir belaukdami neteko kantrybės, galima patyrti ir girdėti kas diena, tik pakalbink, kad rašytus prie SLA. Jai Komisija būtų atlikusi tą pirmiau, ir žmonės būtų pamatę, kaip dalykas yra, tada būtų buvę visai kitaip su agitacija. Žinoma, kiti kaltins mane kad aš neraginau Komisijos. Bet aš buvau rašęs ir prašiau, kad Komisija suvažiuotų 8 d. rugpjūčio ir bandytų tai atlikti. Gavau atsakymą, kad dar jie neprisirengę, negalį suvažiuoti ir teisingai tą dalyką atlikti.

Kita priežastis. Rašymas į laikraštį, arba agitacija per laikraštį, pageidaujimų vaisių neatneš. Čia reikia gyvu žodžiu agituoti, nes laikraštis iš vienos pusės nepadaro tokio įspūdžio ant žmonių. O iš antros — visi gerai žinom, kiek laikraštis yra skaitomas. Aš negaliu visų kolonijų Amerikoje apvažiuoti, tai kas daryti. Padėkim, kitos tokios organizacijos turi tam tikrus žmones, kurie eina iš grinchios grinchion, kalbindami žmones, kad rašytus į jų organizacijas ir tt. Taigi ar ir mums nebūtų tas reikalinga? Žinoma, tam žmogui reiktų paskirti tam tikras atlyginimas už kiekvieną naują narį. Leiskime kad padarius šitaip. Jai tas žmogus prirašytų naują narį ant \$150, jam duoti 50 c., jai prirašys ant \$300 duoti \$1,00 komiso, jai prirašys ant \$600 — duoti \$1.50, o ant tūkstančio (\$1000) — tai gautų \$2,00. Toks žmogus galėtų iš to padaryti sau pragyvenimą, o sus mui atneštų didelę naudą. Taigi aš melsčia, kad kuopos ant savo susirinkimų ateinančių mėnesį apie taitai pasvarstytų ir savo nuomonės paduotų į organą; čia reikia kas-nors daryti — taip ilgai laukti negalima, reikia darbas dirbti ir gyvu žodžiu tikrai galima gauti geras rezultatas, be lėšų vis mes neapsieisime. Mažu kiti mato geresnį būdą padauginimui narių skaitliaus; meldžiu paduoti savo nuomonę — aš visada priimsiu gerą patarimą tik duokit jį šen!

36 kuopa sako, kad pereitą metą buvęs SLA. prez. beveik žėdnam organo numeryje rašė, gindamas SLA. ir už jį (SLA.) agituodamas; aš bent nė vieno nemačiau, išėmus atsakymus, kad netilps, ar kad esate suspenduoti ir tam panašiai. Kas link pasiskundimų. — Aš jokių dar, rodos, nerašiau į organą. Jai rašiau apie p. Žemantausko bilą, — tai rašiau, kaip dalykai ištikrųjų buvo. Ta bila iki šiol dar nėra išmokėta ir jai SLA. kasierius mokės — tai jis ir atsakys už taitai prieš SLA.

Su tikra pagarba F. Živatkauskas.

Nuo "Tėvynės" redakcijos. Akyvaizdoje tūly užmetimų "Tėvynei", redakcija laiko reikalingu šį-tą paaiškinti netik 36-os kuopos, bet ir kitų SLA. kuopų žiniai. Atsakyta punktais:

I. — Pasigendama "Tėvynėje" sandarbininkų. Ar yra logiška primesti už taitai kaltę prezidentui, ar nors ir dabartinei redakcijai? Prie 36-os SLA. kuopos priklausė daugelis mūsų chicagiškės inteligenti-

jos, o ar mes matėme ką nors iš jos "Tėvynėje", jai nerokuosime šito pabarimo — pamokinimo? Benebūt naudingiau vietoje barimo prisidėt aktyviškuoju darbu?

II. "Tėvynė" nėra užpildyta pasakomis ar dramomis; SLA. reikalai neyra anė kiek aplenkiami, ir dėlei dramų bei pasakų jie da nenukentėjo organe. Redakcijos nuomone, SLA. neturi tokios daugybės priešų, kad kovai su jais turėtų pašvęsti ir laikraščio skiltis ir redakcijos spēkas. Gi kovoti su vėjo malūnais, eiti į polemikas dėlei menkniekių — neužsimoka ir jokios naudos neatneš. Agitacija — reikalingas dalykas. Tegul taitai 36 osios kuopos vienas-antras narys prisiunčia "Tėvynei" geresnių agitatyviškų straipsnių — redakcija ir SLA. bus dėkingi.

III. Reikalaujama, kad "Tėvynė" sakytų: "Šią savaitę ta ir ta kuopa daugiausia pasidaravo..." ir tt. Gerbiamieji, reikalaujami iš kitų logikos, būkit ir patįs logiški. Juk matet SLA. stovį ir Gerbiamiesiems skaudu darosi. Ką taitai garsinti? Ar 36 oji kuopa daug sąnarių prirašė? ar daug pasidaravo? Miela būt taitai sakyti, jai mūsų kuopos, mokančios peikti tikrai ir protestuoti, nors sykį išmokytų dirbti.

Red.

Worcester, Mass. 15 d. spalio 57-ta kuopa laikė savo bertaininį susirinkimą ir tarp kitko nutarė atsišaukti per "Tėvynę" į visas SLA. Naujos Anglijos kuopas. 57 ta kuopa savo susirinkime svarstė ir išrado reikalingu pareikalauti Pildomosios Tarybos, kad Pildomoji Taryba paskirtų savo įgaliotinį, kuris aplankytų visas SLA. kuopas, gyvuojančias Naujoje Anglijoje agitacijai ir patraukimui naujų narių. Toks įgaliotinis tur būti apsipažinęs su SLA. reikalais, to reikalauja SLA. gerovė. Gal visoms kuopoms pareikalavus to nuog Pildomosios Tarybos sykiu, būtų daug parankiau ir Pildomajai Tarybai ir visoms kuopoms, tokiu būdu gal būtų mažesni kuopoms iškaščiai, o SLA. atneštų didelę naudą.

Pirmsėdis, A. Hermanavičius,
Užraš. rašt. J. Papis.

Nuo Redakcijos. Panašaus organizatoriaus, arba įgaliotinio reikalauja daugelis kuopų, ir šiame "Tėvynės" numeryje SLA. Prezidentas pats paduoda sumanymą paskirti tam tikrus žmones. Te SLA. kuopos pasirūpina tuos sumanymus apsvarstyti ir savo nutarimus prisiųsti SLA. Centro sekretoriui.

Red.

Wilburton, Okla. 137 kuopa SLA. dar vis laikėsi gerai, bet nauji įstatai apsunkina priėmimą naujų narių; tai paskutiniu laiku naujų narių nebuvo galima gauti dėlto, kad nariai turi mokėti daktarui-kvotėjui po du doleriu už egzaminą. Tad kiekvienas pasako — kam man mokėti uždyką daktarui, geriaus prigulėti į pašalpinę draugystę, ten nereikia niekam bereikalingai pinigų mokėti.

Prie SLA. 137 kuopos, yra susitvėrusi ir draugystė D.L.K. Vytauto su pašalpa ligoje; šitos drau-

gystės įstatuose paminėta, kad kiekvienas prisirašantis prie draugystės pirmiausia turi prisirašyti prie SLA., bet draugystė, negaudama naujų narių, susirinkime iš 1 d. spalnio, kilus diskusijoms sulig daktaro-kvotėjo lėšų, nutarė:

Paliuosuoti tą paragrafą draugystės įstatuose; palikti ant luosos valios, kas panorės prigulėti prie SLA., tai gali prisirašyti, o kas ne — galės prigulėti tik prie draugystės.

Susirinkimai yra laikomi kiekvieną mėnesį, — pirmą nedėdienį po pirmam, po SLA. čarteriu.

Nors "Vienybė Lietuvinkų" No. 42 rašo, kad SLA. nauji įstatai išgaudys dulkes iš Susiv. grūdų, kas tikra teisybė, bet geras gaspadorius ir dulkes moka ant gerą sunaudoti, tad mes patartumem įstatų komisijai, kad ji greičiau nurodytų naujų įstatų projektą.

Vardan 137 kuop.

Sekr. *Stanis Grigaliunas.*

Wilmerding, Pa. 15 d. spalio m. 42 SLA. kuop. laikė savo bertaininį susirinkimą ir tarp kitko svarstyta klausimai, lytintie SLA gerovę. 1. — Svarstyta kaslink buvusio sekretoriaus p. J. Žemantausko rokundos už persikėlimą iš New Yorko į Waterbury; 42 kuopa yra priešinga išmokejimui; draugas B. K. paaiškino, kad mes, darbininkai, netekę darbo, esam priversti keltis kiton vieton, o vienok kompanija neapmoka mūsų lėšų. (Kaip 42 kuopa galėjo matyti "Tėvynėje", p. Žemantausko byla neapmokėta ir, tur būt, pasiliks iki XXVII Seimui. Red.)

2. — Dėl kokios priežasties šį metų neprisirašė nė vienas naujų į SLA.? tai bene kalta naujoji konstitucija. Senų narių tik jau pusė beliko. Todėl mes reikalaujam kad Konstitucijos komisija teiktusi numazint įstojimo mokestį, dabar ji peraugšta naujiems nariams*).

3. — Svarstyta K. Liutkaus sumanymas, kad iš New Yorko SLA. namą perkelti į kitą vietą. 42 kp. paliko tą klausimą ant toliaus.

4. — No. 41 "Tėvynės" pasirodė (ant 488 puslapio) iš Wilmerdingo, Pa. p. Bašiuko korespondencija, kurioje aprašyta Lietuvos darbininkų Kooperacija ir biznierių, ten nepamiršta ir 42 SLA. kuopa: vietinė kuopa telaikanti susirinkimus į 5 mėnesius syki. Kodėl p. Bašiukas nepasakė, kad jisai da nė sykiu pats nebuvo kuopos susirinkime, išskiriant 15 d. spalio, kada pirmą sykį pasirodė, — ir tai jau ant pusės susirinkimo? Nors jis pasirašė slapyvardžiu, bet mes visi žinome tą Bašiuką. Būtų labai malonu pamatyti kokią korespondenciją iš Wilmerdingo su tyru veidu, o ne taip kaip dabar, su kauke, kad jo niekas nepažintų.

Vardan 42 SLA. kp.

Sekretorius *J. Baliunas.*

Paaiškinimas.

Naujai prisirašantie prie SLA. nariai daktarui kvotėjui nemoka nė vieno cento, tik užsimoka įstoji-

(* Naujų narių, nors neperdaugiausia, vis gi įstoja. Konst. Komisija įstojimo mokestį bando sumažinti. R e d .

mo mokestis ir vieno mėnesio rinkliavą, pagal savo amžių. Paveizdan imkime vidutinio amžiaus žmones, kurie daugiausia rūpinasi apie gyvenimą, nuo 25 metų iki 35; tame perijode daugiausia žmonės rūpinasi prisirašyti prie draugijų, žodžiu kalbant, sutverti sau gyvenimą; taigi paimkime dabar tame tarpe 25 ir 35 metų vidurį — rasime 30, — jaigu 30 metų amžiaus žmogus prisirašo prie SLA., tai ant \$150 apsaugos, moka prisirašymo \$2.50 ir vieno mėnesio rinkliavą 18 c., viso \$.68 c.; pusė įstojimo tai yra \$1 25 siunčiama į SLA. izdą, o kuopos izdą liekasi \$1.43 c. Tai prisirašant prie pirmo skyriaus. O jaigu narys prisirašo ant \$300 apsaunos, tai moka \$3.50 įsirašymo, ir 36 c. vieno mėnesio rinkliavos, arba sykiu \$3.86. — iš tų siunčiama į centrą \$1.75, o kuopos lieka \$2.13 ir tt.

Jaigu draugystė ar kuopa varde visos draugystės-kuopos tarsis su daktaru apie atlyginimą už egzaminavimą tos draug. kuopos narių aplamai, tai be abejonės gaus daktarą, kuris egzaminuos po dolarį už kiekvieną tos draug. kuopos narį, o po dolarį galima mokėti daktarui kvotėjui ir SLA. nuostolių neturės. Išties, jai mūsų kuopų ir draugijų viršininkai geriau pažiūrėtų į įstatus, pažintų plačiau SLA. reikalus, tai nesibaugytų to dalyko, daktaro. Juk naujam nariui nereikia sakyti, kad jisai turi užsimokėti daktarui pats, nes jis neprivalo mokėti nieko, tik kuopa privalo pasakyti tokiam nariui, kad jis turi nueiti pas daktarą, kur bus ištirtas be jokio užmokesčio. Kuopa daktarui apmoka iš naujai prisirašusiųjų įmokėtų pinigų. Taip pasielgiant, nebus sunku gauti nauji nariai, ir nereikės sakyti, kad nerandame kvoterinių daktarų, kadangi SLA. ir nenori, kad daktarai egzaminuotų naujus narius dovanai.

A. B. Strimaitis.

Dar kartą link apreiškimo blankų No. 11.

Šiomis dienomis peržiūrėta visos apreiškimų blankos, bet vis da pasirodo, kad toli gražu nevisi tas blankas išpildė. Per organą jau kelis kartus buvo melsta, kad nariai ir kuopos minėtas blankas, nevilkindami, mums prisiųstų, bet tas atsiliepimas tūliems mūsų draugams praskambėjo ir vėl sau ramiai laukia, pakol kas jų nepajudins. Nebūtų įstabu, jai taip vilkintų dalyką tie nariai, kurie arba organo neskaity, arba nesupranta reikalingumo tų blankų; bet dėlko jūs, draugai, esat nerangūs, kurie suprantat, jog tos blankos būtinai reikalingos ir žinot, kad be jų mes negalim užvesti kningų, iš kurių reikės sutaisyti raportai į valstijas? Metai jau baigiasi, o kur mūsų reikalai? Kaip nebus galima raportų sutaisyti priderančiai, kas bus tada kaltas? Neabejojū, kad kaltu rasite sekretorių, tik pamįslykit, mieli brolučiai, ar man galima panevalia iš jūs reikalingus dokumentus atimti, jaigu jūs patįs jų neduodat?

Padariau speciališkų vardų surašus ir pasiunčiau kuopų viršininkams, kurių narių apreiškimų blankų trūksta. Tad meldžiamieji, draugai, neišsikalbinkit, kad tas yra bereikalingu darbu, bet pasistengkit

pripildyti minėtas blankas, nes šitas reikalavimas per
laiškus bus paskutinis.

Pasitikėdamas, kad draugai būsite taip geri ir
neatsisakysite tai padaryti, pasilieku Jūsų

A. B. Strimaitis
SLA. sek.

Nuo SLA. Stovio Komisijos.

No. 42 "Tėvynės" redaktorius pojudino klausimą kaslink XXVI Seimo paskirtų Komisijų į jų darbų. Iš to matyti, kad pirmutinės dvi Komisijos yra pilnai apkaltintos už neveikimą seimo pavestų joms darbų. Žėdnas SLA. narys pripažins, kad dabartinės Komisijos nieko neveikia, ir abejotina, ar kada veiks visi komisijų nariai. Mažuma iš komisijų garsinasi, kad ką nors veikia. Būtų geistina, kad didžiama komisijų narių paduotų savo nuomonės, ką mano apie savo užduotį, — tada nebūtų abejonės apie jų veikimą, ar neveikimą. Iš savo pusės pranešu kaslink SLA. Stovio Komisijos. Pašalpos Skyriaus projektas yra išdirbtas 21 rugpjūčio mėn. ir pasiųstas krivule, patėmijimui kitiem dviem Stovio Komisijos nariam su laišku, kad nevilkindami grąžintų patalpimui į organą "Tėvynę". Nesulaukdamas šugražinant projekto, kreipiausi laišku pas p. J. Bendoraitį, klausdamas kame dalykas, gavau atsakymą, kad jis nešutinka su kuriais punktais ir reikalauja suvažiuoti ypatingai pradžioje spalio mėn. Tas suvažiavimas neįvyko ir projektas nesugrįžo. Štai tos Komisijos veikimas. Stovio Kom. Nar. A. Žolynas.

Nuo redaktoriaus. Kaip jau buvo rašyta "Tėvynėje" pašalpos ligoje klausimą Konstitucijos Komisija prijungė prie Naujosios Konstitucijos projekto. Kadangi Stovio Komisija savo darbo neatliko, tad, tur būti, jis ir nebus reikalingas, nesa, kiek "Tėvynės" redakcijai žinoma, Konstitucijos Komisijos su manymas ir planas yra gana geras ir bus Susivienijimo narių priimtas. Tik vienas dalykas yra apgailėtinas, kad mūsų komisijos komisijomi pasilieka iš vardo, o ne iš darbo. Red.

V. Nagornoski.

Rutvilė-Zemaitijos Mergelė.

HISTORIŠKA TRAGEDIJA

5-se aktuose, 7-se atidengimuose.

Į bažnytkaimį?

Su kokių tikslu?

Vilda.

Kryževiai įsakė

rytoj visiems ten būtinai pribūt'.

Rutvilė.

Tas nēr atsakym's į klausimą mano.

Trainaitis.

(grumodamas jam kardui).

Sakyk teisybę! Kitaip — vargas tau!

Vilda.

Lai mane didis dievaitis nubaudžia,
Jei jums teisybę tikrą nesakau.

Trainaitis.

Šitaip ir kalbėk.

Rutvilė.

Dėlko jus ten kvietė?

Vilda.

Mat, ten kryževiai žada krikštyt' mus.

Rutvilė.

Ar jūs to norit'?

Vilda (*patrankdamas pečiais*).

Kas-gi to norėtu?

Vienok kryževiai variu priverčia.

Noroms-nenoroms turi pripažinti

Kryžių dievaičiu ir jį garbinti.

Scena VII.

Tie patys, Gaivyda, Montė, kareiviai, ūkininkai.

Gaivyda (*ir minia*).

Garbė Perkūnui!

Trainaitis.

Koks pasisekimas?

Gaivyda.

Labai laimingas. Aplinkui, visur,

Užtenka žodžio tart Rutvilės vardan,

Kad gaut, bematant, šimtus karžygių.

Montė.

Taip pranašauta.

Gaivyda (*rodydamas į Rutvilę*).

Tai mūsų mergelė!

Vyrai, ant kelių!

(Minia nusistebi, žengia žingsnį atgalios, paskui visi
klaupia).

Trainaitis (*rodydamas į Rutvilę*).

Išganytoja

Lietuvos laisvės!

Minia (*klaupiasi su iškeltais kardais*).

Skaitliuok kardus šituos!

Teisūs ik mirčiai dievaičiams ir tau!

Rutvilė.

Kelkit! Ne silpnai mergelei ta garbė

Prigul, tik dvasiai, jungiančiai visus

Mūsų viengėčius kilti prieš kryževius

Užu Lietuvos laisvę ir tiesas (*minia keliiasi*).

Gaivyda.

Daleisk pranešti, kad rytoj kryževiai

Atlaidus rengia.

Rutvilė (*labai užsimąsčius*).

Tą jau aš žinau.

Gaivyda.

Tu stebuklinga!

Rutvilė (*užsimąsčiusi*).

Dievaičiai atsiuntė
Žmogų, kurs šitą žinią pranešė.

Gaivyda.

Ir kad buriš varo svieta krikštyt?

Rurvilė (*sudreba*).

Tą taipgi sakė.

Gaivyda.

Ar jiems daleisi?

Rutvilė.

(Pažvelgus aplinkui, rodos, norėtų patyrti kiekvieno susirinkusiųjų slaptiausias mintis, linkterėjus).

Ne! Jau mes spėkų užtektinai turim,
Kad jiems tą bjaurų darbą sustabdyt'.

Nors jūs čia esat sueigon sušaukti,

Bet jeigu proga atsitaiko mums,

Kurioj viengenčius nuo išniekinimo

Galim išgelbėt, — ką reikia daryt'?

Trainaitis.

Neturim laiko sueigos dalykus

Dabar aprūpint. Užpulkim tuojaus

Ordeno tarnus. Suardę krikštynas,

Sugrįžkim šičia sau vadą išrinkt.

Rutvilė.

Ir man šiaip rodos. Ar daug jūs' norėtų

Tame garbingam darbe dalyvaut'?

Balsai iš minios.

Aš pirmutinis!

Aš nepasiliksiu!

Ir aš draugausiu!

Aš eisiu!

Ir aš!

(Kalbantieji ūkininkai ir kareiviai iškelia ginklus grąsindami).

Rutvilė (*kurėjaus lazda iškelus*).

Ačiu! Pakanka... Montė vadovaus jums.

Minia (*tvirtu balsu*).

Mes jo klausysim!

Rutvilė.

Kaimietis tasai,

Kurs netikėtai tarp mus atsirado,

Tau kelią rodys.

(Toliaus bus).

L. N. Tolstoj.

Prisikėlimas.

(*Romanas*).

Vertė *Karolis Vaitas*.

PIRMOJI DALIS.

Ji atspėjo, susiraukė, pakratė galvą ir atstūmė jo ranką.

— Ne, paimk, — murmtelėjo jisai ir užkišo konvertą jai už ančio, ir, lyg nusvilęs, susiraukė ir dejuodamas nubėgo savo kanbarin.

Ir ilgai po tam jis vaikščiojo savo kambaryje, ir net šokinėjo, ir garsiai dejavo, tarytum nuo fizinio skausmo, atsiminęs visa, kas buvo.

Bet kas daryti? Visada taip. Taip buvo su Šenboku ir guvernante, apie kurią jis pasakojo; taip buvo su dėde Griša; taip buvo su tėvu, kada jis gyveno kaime ir pas jį gimė tasai nešliubinis sūnus Mitenka, kurs ir dabar dar gyvas. O jai visi taip daro, tai, reiškia, taip ir reikia. Taip jis save ramino, bet niekaip negalėjo nusiraminti. Tas atsiminimas degino jam sąžinę.

Pačiame dūšios viduryje jis žinojo, kad pasielgė taip bjauriai, taip menkai ir ziauriai, kad jam, supratęs tą pasielgimą, negalima netik ką nors teisti, bet nedrąsu žiūrėti žmonėms akysna, nekalbant apie tai, kad būt galima laikyti save gražiu, geraširdžiu, teisingu žmogum, kaip jis apie save manė. O jam reikėjo taip apie save manyti, kad galėjus ir toliau gyventi linksmai ir džiaugsmingai. Gi tam vienas tebuvo būdas: nemislyti apie tatau. Taip jis ir padarė.

Tas gyvenimas, kurin jis įstojo, — naujos vietos, nauji draugai, karė, — pagelbėjo jam. Ir juo ilgiau jis gyveno, juo labiau užmiršdavo ir pagaliaus, ištikrųjų, visai užmiršo.

Tik vieną sykį, kada po kare, su vilčia ją pamatyti, jis užsuko pas tetas ir sužinojo, kad jos čionai nėra, kad ji, jam išvažiavus, išėjo iš jų, kad pagimdyti, kad kasžinkur pagimdė, ir kaip tetos girdėjo, visai pasigadino, — jo širdis susispaudė. Pagal laiką, kūdikis galėjo būti jo, ir galėjo būti ne jo. Tetos sakė, kad ji visai pasileido ir taip jau buvo patvirkusi nuo prigimimo, kaip ir jos motina. Ir tasai tetų sprendimas buvo jam malonus, nes lyg ir teisingo jį. Išspradžių jis visgi norėjo susirasti ją ir kūdikį, bet paskui jis niėko nedarė ir užmiršo apie savo nusidėjimą, nes dūšios gilumoje jam buvo skaudu ir gėda apie tai mąstyti.

Ir štai dabar tas netikėtas atsiminimas priminė jam viską ir reikalavo iš jo, kad jis prisipažintų prie savo nusidėjimo, žinoma, niekšiško, davusių jam galę pragyventi ramiai dešimtį metų su tokia baisia nuodėme ant sąžinės. Bet jis buvo dar toli nuo tokio prisipažinimo, ir dabar mąstė vien apie tai, kad visa tatau neišeitų aikštėn dabar, ir ji pati ar jos apginėjas neišpasakotų viso ir nesugėdytų jį prie visų.

XIX

Tokiame dvasios stovyje buvo Nechliudovas, kuomet išėjo iš teismo salės į prisaiķintųjų kambarį. Jis sėdėjo palei langą, klausydamas kalbų, kalbamų aplinkui jį, ir, nepasiliaudamas, rūkė.

Linksmas pirklius, matoma, visa savo dūšia sąjausmavo pirkliaus Smielkovo nelaimėi ir atjautė jo smagumus.

— Na, bral, tai ir uliuojo, tartum sibirietis! Ir gi nekoks pienburnis, grazulė šau išrinko!

Viršaitis išrodinėjo, kad visas dalykas priklausio nuo ekspertizos. Petras Gerašimovič juokavo su žydeliu — pardavėju, ir abu kasžin ko dėlei kvafojo. Nechliudovas puše lūpų teatsakinėjo į užklausimus ir vieno tegeidė, — kad jo niekas neužkabinėtų.

Kuomet teismo priestolis, eidamas, kaip visada, šonu, pakvietė prisaikintuosius posėdžių salėn, Nechliudovas pajuto baimę, tartum jis ėjo ne teisti, bet pats būti teisiamu. Dvasios gilumoje jautėsi esąs niekšas, kuriam visada reikia gėdyties žiūrėti žmonėms į akis, o tuom tarpu, iš inpratimo, drąsiai užėjo prie savo vietos ir atsistodė greta viršaičio, užsimekęs koją ant kojos ir žaisdamas savo pince nez.

Teisiamieji ir gi buvo kasžinkur išvesti ir dabar jie vėl įvesta salėn.

Salėje buvo naujų žmonių — tai liūdininkai, ir Nechliudovas pamatė, kaip Maslova kelis kartus žiūrėjo, lyg negalėdama atitraukti savo akių nuo labai išsipuošusios, šilkuose ir aksomuose, storos moters, kuri, su augšta skrybėle su dideliu bantu ir puikiu ridikiuliu ant plikos iki alkūnei rankos, sėdėjo pirmoje eilėje prieš grotelius. Toji liūdininkė, kaip jis paskui sužinojo, buvo šeimyninkė to namo, kuriame gyveno Maslova.

Pradėta klausinėti liūdininkai: vardas, tikyba ir tt. Paskui — kaip nori būti klausinėjami, ar po prisieka, ar be jos; vėl, sunkiai vilkdamas kojas, atėjo tas pats senas kuningas, ir vėl taip pat, čiupinėdamas auksinį kryžių ant krūtinės, taip pat ramiai ir rimtai prisaikino liūdininkus ir ekspertą. Pasibaigus prisiekai, visi liūdininkai turėjo išeiti ir pasiliko tik tai viena, Kitajeva, šeimyninkė namo, kuriame gyveno Katiuša. Užklausta, ką ji žino šiame dalyke, Kitajeva, nuduotai prasišypsojo, nuolat nardė savo galvą didelėje skrybėlėje, palengva ir tvarkiai, su vokišku akcentu, pasakojo:

Visųpirmu pas ją atvažiavęs pažįstamas hotelio tarnas Simonas pasiimtų merginą turtingam pirklui, atkeliavusiam iš Siberijos. Jinai pareikalavusi Liubašą. Neilgai tetrukus Liubaša sugrižo drauge su pirklium. "Pats pirklus jau buvo ekstaze, — lengvai nusišypsojusi, sakė Kitajeva: — ir pas mus vis da gėrė ir vaišino merginas; ir kadangi pristigo pas jį pinigų, tad jis pasiuntė į hotelį tą pačią Liubašą, prie kurios jisai jautė predilekciją, — tarė ji, pažiūrėjusi į teisiamąją.

Nechliudovui pasirodė, būk Maslova nusišypsojo ir ta jos šypsa atrodė jam pasibjaurėtina. Jame pakilo keistas, neapčiuopiamas pasibjaurėjimo jausmas.

— O kokios jūs buvote nuomonės apie Maslovą? — raudonuodamas paklausė nuo teismo paskirtas Maslovos apginėjas.

— Visųgeriausias, — atsakė Kitajeva: — mergina išsilavinusi ir daili. Ji auklėjosi geroje šeimoje ir galėjo skaityti prancūziškai. Kartais ji per daug išgerdavo. Visai gera mergina.

(T. B.)

Japonija ir Japonai.

Parašė V. K. R.

[Užbaigta].

Japonų tautos įplaukimai siekia 3 milijardų ienų metams, tatau ant vieno žmogaus išpuola apie 60 ienų. Drauge su tuo kas metas yra sumokama valstybinių ir bendrijinių mokesčių netol 1 milijardas ienų. Tokiu būdu japonai benebus labjausia prislėgta mokesčiais tauta visoje pasaulėje. Taip 1911 metų budžetas parodo, kad išdan turėjo įplaukti: žemės mokesčių 85.377.000, mokesčių nuo pelno — 27.501.000; nuo pramonijos — 25.803.000; akčižė nuo cukraus — 15.243.000, nuo spirito — 87.781.000, nuo drapanų — 18.705.000; muitinyčia — 45.411.000; už *sojā* (japonų sosas iš pupų), sviestą ir abelnai taukus — 13.850.000.

50 metų tam atgal visą mokesčių sunkumą turėjo pakelti žemdirbiai; dabar jie sumoka tik tai 6 dalį visų valstybės įplaukimų.

Japonų įstatimdavystė yra stambiųjų žemės savininkų rankose, ir darbininkai neturi į ją jokios įtekės; juos, t.y. darbo žmones, kaskartas vis labiau ir labiau išnaudoja ne tik jau kapitalistai, bet ir pati valdžia naujai užkraunamais mokesčiais. Šitoji aplinkybė pakelia stambiuosius žemės savininkus, o smulkūs valstiečiai tiesiog žūna. Štai ką parodo statistika:

Smulkūs ūkininkai, mokėję mažiau kaip 2 ienas mokesčių:

1904 metuose	4.964.685
1905 „	4.382.599
1906 „	4.071.142.

Tatau dviejų metų bėgyje 893.000 smulkių ūkininkų apleido ūkius ir virto nuomotojais. Stambieji žemės savininkai begalo juos išnaudoja, ir jie negali rasti sau jokios pagalbos, nesa įstatymai draudžia vienyties būvio pagerinimo dėlei. Kaip smulkieji taip ir pramonijos darbininkai yra visai apleisti: jie neranda sau nė globėjo nė užtarytojo valstybės įstaigose.

* * *

Šalies pramonija platinasi pastebėtinai greitai; su ja eina sykiu ir išnaudėjimas darbininkų. Štai kelios skaitlinės iš privatinų pramonijų:

	Pram. su mech. m. motorų	Be mech. m. motorų	Viso vyrų	Darbininkų moterų	Viso labo	
1898 m.	2964	4121	7085	177.632	234.573	412.205
1900 „	2388	4896	7284	164.712	257.305	422.017
1902 „	2991	4830	7821	185.621	313.269	498.890
1904 „	4000	5234	9234	207.951	318.264	526.215
1906 „	4636	5705	10361	242.988	369.189	612.177
1907 „	5207	4731	9938	257.356	385.936	643.292.

1907 m. valdzios fabrikuose buvo 160.000 darbininkų abiejų lyčių.

Nuo 1907 m. iki šiam laikui visų darbininkų skaitlius, be abejonės, peržengė milijoną, ir visa ta darbo galybė nėra įstatymų globiama, nėgi neranda jokios paramos kovoje su išnaudojimu.

Japonijoje viešpatauja taip vadinamas "prakaito sunkimo" sistemas daugelyje pramonijos šakų. Pa-

veizdan audeklų ir šilko išdirbystėje: 14—16 valandų darbo į parą, menkas maistas, kenksmingos sveikatai darbo aplinkybės, 2 dieni (1 ir 15) pailsio į mėnesį—tai beveik visur priimtoji taisyklė.

Kitose pramonijos šakose ir-gi ne geriau. Pa-veizdan tekstilinėje. Ši čion dirbama dieną ir naktį, į dvi permainį, po 15 dienų katra. Darbininkės yra laikomos stačiom vergėmis: joms draudžiama išeiti už fabriko sienų. Jos dirba 12 valandų į parą par 28 29 dienas mėnesyje. Fabrikų agentai rankioja jas visuose šalies kampeliuose, priverčia jas pasirašyti ant kontraktų trims metams ir sudera 15—30 ienų algos į metus. Daugiur mergaitėms darbininkėms, užmokėjusioms bendrovei už maistą ir vietą, teatlieka 4 iki 8 senų ant dienos (1 sena — beveik ½ cento).

Kaip visur yra netikusiai apmokamas darbas, tą liūdija kad ir šios skaitlinės:

Darbininkų kategorijos:	Mokama ienomis	
	Daugiausia:	mažiausia:
Ryžiaus plantacijos puodžiai	0.38	0.34
dažytojai	1.00	0.60
siuvėjai	0.60	0.40
dailydės	2.50	1.30
štukatūrai	1.10	0.90
plytinių čiose	1.50	0.95
akmenskaldžiai	1.20	0.50
daržininkai	1.65	1.30
kurpiai	0.80	0.70
rymorai	1.55	0.50
kalviai	1.30	0.90
zecerai	1.70	0.45
dailydės prie laivų	1.20	0.40
dienai samdomi darbininkai	0.95	0.90
į mėnesį: tarnai	0.60	0.50
tarnaitės	4.50	2.00
	4.50	2.00

Viršiaus buvo matoma, kad Japonijoje moterų darbininkų yra kur-kas daugiau negu vyrų. 1898 m. moterų dirbo fabrikuose 56.941 daugiau negu vyrų; o 1907 m. jų skaitlius perviršijo vyrų darbininkų skaitlių net ant 128.580!

Kaip visame pasaulyje, taip ir Japonijoje vaikų darbas yra labai pageidaujamas. Įvairiose išdirbystės šakose (tekstilinė, mašinų dirbtuvės, chemikalijų dirbtuvės, maisto produktai, įvairūs išdirbiniai iš bambuko ir t. p., kasyklos) vaikų darbininkų 643.742. Ta skaitlinė yra paskaidoma šitaip:

	Viršiaus 14 m.	žemiaus 14 m.	Viso
berniukų	243.839	13526	257.365
mergaičių	341.859	44427	386.386.

Nėra abejonės, kad prie tokių darbo aplinkybių Japonijoje yra reikalingos pamatinės reformos, kurios galėtų nors iš dalies pagerinti darbininkų būvį.

Pastaraisiais laikais Japonijoje pradėjo kilti augštyn socialistų agitacija. Tiesą pasakius, tūlose atžvilgiose socialistams labai daug užkenkė pavieniai anarchistai su savo propaganda ir darbais, ir valdžia po šiai dienai neatskiria socialistus nuo anarchistų; tą liūdija pernai įvykęs sušaudymas 26 žmonių, kuriuos valdžia įtarė esant anarchistais.

Socialistų leidžiamas laikraštis Schakai Schimbum — (Socialist News) yra taip dabožamas cenzū-

ros, kad nėra galima nors kiek agituoti už profesijonališką darbininkų sąjungas. Minėto laikraščio iš-eina 1000 egzemplorių, — pirma jis buvo leidžiamas kas savaitė, gi dabar—vieną sykį į mėnesį.

Iš visoko matoma, kad Japonijoje, gal greičiau negu kur kitur, turės iškilti skaudus ir aštrūs susirėmimas darbininkų su darbdaviais ir su valdžia, kuri savo "fabrikų įstatymais" ne tik nebando apsaugoti darbininkus nuo išnaudojimo, bet gi draudžia jiems rašyties į profesijonales organizacijas.

1911.

Iš Lietuvos laikraščių.

Papilė (Ežerėnų ap.). Pereitais metais mūsų valsčius padarė nutarimą dėl inkūrimo 2 naujų pradeda-mųjų mokyklų, o šiais metais gavo iš vyriausybės jau 6 tukst. pinigų ir pradėjo statyti mokyklas: vieną Papilio miestelyje, kitą—Smaliečių sodžiuju. Papi-lyje ir be šitos mokyklos jau yra puiki mokykla.

Linksma, kad mūsų žmonės apšvietimui jau ne-sigaili nei vargo, nei išlaidų. **Kokšys.**

Kybartai. "Pravitelstvennyj Viestnik" No. 209 š. m. paduoda šitokią žinią:

Žmonių švietimo ministerija nutarė atidaryti 1912 metais prie Virbalio stoties gimnazijų. Vieti-nės mokslo įstaigos minėtoje parubežinėje vietoje rei-kalas paeina iš to, kad daugybė tarnaujančiųjų čio-nai įvairiose įstaigose yra priversta leisti savo vaikus į vokiečių mokyklas į Eitkūnus, kur mokslinė pro-grama ir vedimas neatsako siekiams ir uždaviniams rūsų vaikų švietimo ir auklėjimo. Dabar-gi jau yra išėjęs Augščiausiasis paliepimas Kelių ministru, kad perleistų švietimo ministerijai gabalą žemės (890 kvad. sieksnui) gimnazijos namui pastatyti.

Mariampolė. Aleksos, Ambraziejaus, Bliudžiaus Verbylų ir kitų byla buvo rug. 28 (Spalio 11) d. Teismas ėjo uždarytomis durimis. Nuteista: Aleksa 4 metams katorgon, Ambraziejus, Verbylai, Petras Bliudžius (ūkininkas), Vencius ir da vienas (pavar-dę užmiršau), ištrėmimui (su teisių atėmimu), Pet-ras Bliudžius (baigęs gimnazijų) 1 metams tvirtovėn ir mokytojas Jonas Bliudžius 3 mėn. tvirtovėn. Pas-tariemsiems užskaityta sėdėjimas ligi teismo, tat Pet-ras Bliudžius tuoju paliuosuotas (išsėdėjo beveik pustrėčių metų), o J. Bl. nors ligi teismo sėdėjo 6 mėn., bet užskaityta tik 1 mėn. 17 dienų—kiti visi (4) išteisinti. Gynė pris. advokatai: Dumos atst. A. Bulota parvažiavęs iš Peterburgo, buv. II Dumos atstovas Stašinskis ir Rusockis (iš Marijampolės). X.

Kipras Petrauskas, žinomas mums visiems dai-nius, Peterburgo konservatorijos mokinys, šį mėnesį kelius kartus—kaip skaitom "Viltyje" dainavo Ma-riuskam teatre partiją Herogo iš "Rigoletto". Šį jo pasirodymą Peterburgo publikai galima skaityti visai pasisekusiu. Paskutiniam antrakte apsilankęs pas jį teatro direkt, kad pasiulyti geresnes tarnystos są-lygas. "L. Ž."

Iš Amerikos.

Naujas išradimas. Orlaivininkas Orville Wright bandė balansuoti ore su biplenu (tam tikro tipo orlaiviu) be motoro. Wrightas pritaikė prie savo mašinos vėjinį malūnėlį, kuris patarnauja jam lyg koks vėjinis vairas ir sulaiko biplaną lygsvaroje. 26 d. spalio Wrightas 20 sykių kėlėsi oran ir nė sykio nepuolė; sakoma būk naujasis orlaivis bus daug geresnis ir mažiau pavojingas už visus iki šiam laikui išrastas.

Piningų aikvojimas. New Yorko valstijos senato revizija, tyrinėjanti įvairias miesto Albany valdybos piktadarystes, susekė gana akyvą faktą, parodantį, kaip miestui rūpi visuomenės dalykai. Už garsinimą miesto ir pavieto pranešimų ir įstatymų laikraščiuose permokėta išleistuvėms \$15.000. Pasirodo, kad už vienus ir tuos pačius apgarsinimus mokėjo ir miestas ir pavietas. Daugiausiai tokių "dvilinkų" rokūdų apmokėta išleistuvei "The Albany Journal." Dar 1907 m. valstijos valdžia buvo uždraudusi laikraščiams imti atlyginimą po du sykiu už valdiškus apgarsinimus. Tada "The Albany Journal", susižinojęs su kuo reikia, talpino apgarsinimus po du sykiu ir po du sykiu gaudavo atlyginimą. Išėina tatai, kad įstatymus tie, kas nori, visada moka aplenkti.

Iš visur.

Chinų monarchija griuva. Chinų revoliucija, kaip matosi, nuvers monarchiją. Tautiškoji Sueiga pareikalavo pašalinimo pačto ir komunikacijos ministerio Sheng-Hsuan-Huai, patraukė specijališkan teisman ministerių pirmininką kuningaiktį Ching, paliosavo iš kalejimų provincijos Seimo-prezidentą ir kitus revoliucijos vadovus Cheng-Tu'e. Tas valdžios nusilenkimas parodo, jog valdžia mato revoliucionierių pusėje galybę ir nusilenkia prieš tautos atstovų reikalavimus. Kitų valstybių pasiuntiniai Chinuose išsireiškia, kad galima yra laukti Chinuose tokios konstitucijos, kokią padiktuos ir surašys Tautiškoji Sueiga. — Sostapilėje, kur karės ministeris veda tarybas su revoliucionieriais, gauta žinia apie sukilimus uoste Too Chow. Tien Tsine laukiama ir-gi sukilimų. Mieste Cheng Tu revoliucionieriai visai jau viešpatauja. Taip pat uostas Kanton'as po svarbiam mušiu pateko į revoliucionierių rankas. Žodžiu, visa Činija yra apsiausta didele revoliucijos liepsna, kurios pasekmės, kol kas, nėra da aiškiai permatomos, vienog galima tikėtis, kad Chinų monarchija griūs ir jos vietoje bus įkurta respublika.

Turkija-Italija. Pranešama, būk italai pralošė mušį su turkais palei Tripolis. Turkų kariuomenė esanti gerai prisirengusi prie karės ir einanti mušiuosna noriau negu italai. Užrubežiniai korespondentai, buvę Tripolise, gavo įsakymą nuo italų komendanto apleisti miestą už neprisilaikymą cenzūros įstatymų.

Tie korespondentai rašo į užrubežinius laikraščius, kad italų padėjimas esąs labai kritiškas, o turkams pagalbon einą arabai. Šioje karėje orlaiviai pradėjo tarnauti karės reikalams. Štai italų orlaiviai visai gerai susekė turkų pozicijas, kas nemaža prigelbsti italų karvedžiams daryti planus užpuolimams ir apsigynimams.

Vokietija. Berlio miesto tarybon įnešta sumanymas, kuriuo patariama miesto valdžiai supirkinėti maisto produktus ir pardavinėti juos gyventojams be pelno. — Tą sumanymą įnešė ir už jį karštai agituoja Berlyno tarybos soc.-demokratų frakcija. Šiam sumanymui pritarė visi Berlyno priemiesčiai.

Rossija. Naujasai ministerių pirmininkas, Kockovcev, kaip rašo Paryžiaus laikraštis "Temps", turįs šiokias pažiūras į dabartinę Rossijos politikos stovį: "Permaisy politikoje negali būti. Visos šalies politika neyra ir negali būti vieno žmogaus politika. Tai yra sistema, o apie sistemos permainą negali būti kalbos. Būdai gali būti įvairūs, ir tik tai jų parinkime ir pritaikime tegali apsireikšti valstybės veikėjo ypata, bet pasekmės turi būti vienos ir tos pačios. Vidurinėje politikoje permainos neturi įvykti. Reikia, idant rusų valstybėje rusai ir užimtų pirmučiausių vietą. Tatai nereiškia, kad rusų valdžios politika turi būti nacionališka, bet ji privalo būti tautiška". Iš tų kelių sakinių galima spręsti, ko žmonės turi sau laukti nuo naujojo premjero. O iš tų teismų, nuolatinų korimų, areštų, kratų, ištrėmimų, įvairių persekiojimų ir tt. taip ir žiūri ta pati, prie Stolypino buvusi politika.

Iš Rossijos. Senatas apie Burceva. Rugsėjo 23 d. pirmasai Senato departamentas svarstė gan įdomią bylą. Būtent, garsusai šnipų atidengėjas Burcevas padavė skundą ant Maskvos miesto viršininko dėlei nubaudimo 500 rublių vieną Maskvos laikraštį už prielankų apie Burceva straipsnį. Burcevas to miesto viršininko nubaudimo rašte pavadintas valstybės prasikaltėliu. Burcevas prirodinėja, kad nekuomet nebuves teisiomas dėl valstybės prasikaltimo, tat ir tokį jo pavadinimą laikąs šmeizimu. Senatas, apsvarstęs Burcevo skundą, atmetė ją remdamasis tuo, kad nors Burcevas ir nebuves teisiomas ir nuteistas, bet vis dėlto jo veikimas esąs priešingas valstybei ir nenubaustas ligšiol vien tik dėlto, kad Burcevas veikias ne Rossijoje, bet Paryžiuje.

Pasikėsanimas ant vyskupo gyvybės. Stanislavove, Galicijoje, šiomis dienomis kėsinosi užmušti Graikų katalikų vyskupą Chomišiną, unijotų kuningas Kaminski užsirūstinęs, kam vyskupas paskyręs jį menkesnėn parapijon. Pasikėsintojas, įbėgęs vyskupo mūruosna, šaukdamas "Ubiju toho psa" ir puolėsis su peiliu ant vyskupo, šaukdamas vėl "Za moju krivdu". Tačiau vyskupas laimingai ištrūko, tuomet Kaminski susižeidė pats save. Policija, suėmusi pasikėsintoją ir sutaisiusi protokolą, nusiuntė jį į pamišėlių namus Kulparkove.

Vietinė chronika.

Nesenai Brooklyn'e įkurtasai International Institute for Young Women skyrius vakarinės mokyklos (mokinama 4—6 val. savaitėje) mokymui lietuvių angliškos kalbos labai puikiai nusisekęs įsteigti. Teko girdėti, kad nemažas lietuvių skaičius labai pasekmingai mokinasi angliškos kalbos; be angliškos kalbos mokinama dar ir aritmetikos, gramatikos ir kt.

Labai puiku, kad nors jau ir suaugusios lietuvių, neturėjusios progos iš mažens išsimokinti rašyti ir skaityti, nors dabar tą galės atsiekti.

Mokykla randasi bažnytinėje salėje. Mokyto jauja p. O. Alytienė. B.

PROTOKOLAS

**Antrojo Lietuvių Laikraštinių-
kų Suvažiavimo, įvykusio rugpjūčio 28,
29 ir 30 dienose, 1911 metų, Scranton, Pa.**

12. Tautiškieji Amerikos lietuvių reikalai. Priimta p. J. J. Hertmanavičiaus įnešta Rezoliucija Suvažiavimo pataisytoj formoj:

Tautystė.

a) Mokint, kad lietuviai mestų paprotį keitimo savo lietuviškų pavardžių į amerikoniškas ir abelnai svetimtautiškas.

b) Pastatyti dvasių lietuviškų laikraščių ant tautiškos papėdės.

13. Tautiškų reikalų fondas. Tautiškų reikalų fondo įsteigimą Suvažiavimas paveda Apšvietos Komisijos rūpesčiui.

14. Scenos reikalai. Mūsų scenoj tankiai statoma sunkūs veikalai,—tragedijos, dramos,—kurioms suprasti mūsų publika dar nėra priadūsus, nēgi mūsų artistai—mėgėjai gali tokius veikalus prideramai pastatyti. Iš antros vėl pusės, scenoje statomi veikalėliai ir labai menkos, tūli dar ir iš doriško atzvilgio nepagiriamos, vertės. O originalių, tipinių lietuviškų scenos veikalų mūsų literaturoje jaučiama didelė stoka. Suvažiavimas todėl paveda Apšvietos Komisijai, kad ji:

a) Surastų ir pasikviestų scenos žinovus patiekimui sąrašo geresnių, nesunkių, mūsų scenai tinkamų ir statytinų veikalų;

b) Apšvietos Komisija turi spaudos keliu atsiliiepti į visas dramatiškas kuopeles su paaiškinimu, kad jos nuo kiekvieno savo parengto vakaro-spektaklio paskirtų tūlą nuošimtį fondan, kuris skelbs konkursus ir dalins premijas už parašymą geresnių, originalių scenos veikalų iš lietuvių gyvenimo.

c) Kadangi mes dar neturime profesionalių artistų—lošėjų, turime tik lošėjus—mėgėjus, tad ir patartina, kad į juos laikraščiai kaip į tokius ir atsineštų, taigi, kad jų vaidinimų kritika būtų juos švelnesnė.

15. Mokyklų klausimas. Suvažiavimas yra suomonės, kad abelnam pradiniam apšvietimui lietuvių vaikams tiukamos yra viešos mokyklos. Tačiau mūsų spaudos priedermė yra raginti savo žmones, kad lietuvių apgyventose vietose jie stengtų išreikalauti iš valdžios, kad vakarinėse mokyklose bent vieną vakarą savaitėje lietuvių vaikai būtų mokomi lietuvių kalbos, rašto, istorijos, ect.

16. Mūsų spauda privalo daugiau rūpintis supažindinimu lietuvių visuomenės su šios šalies reikalais, su jos sutvarkymu, teisėmis, įstatais, politika, ect.

17. Blaivybės klausimas. Blaivybės platinimo reikaluose nutarta:

a) Kad laikraščiai įvestų savo lakštuose Blaivybės Skyrių, kam būtų talpinami straipsniai tą klausimą paliečiantieji ir nurodantieji alkoholiaus kenksmingumą žmonių sveikatai ir gerbuviui.

b) Apšvietos Komisija turi parūpinti tam tikras iliustruotas paskaitas, kuriose būtų nurodoma, kaip pragaištingai veikia į žmogų nenuosaikus svaiginančiųjų gėrymų vartojimas. Iliustracijomis turi būti taipgi parodoma, iš kokių medžiagų svaiginantieji gėrymai padaroma.

18. Paduota įnešimas reikaluose mūsų laikraščių techniškos pusės reformavimo, būtent, paplatinimo jų skilčių. Po trumpų diskusijų įnešimas atidėta šalin, kadangi tatai priklauso jau leidėjų reikalų sritin.

Priimama—su pataisymais —p. J. J. Hertmanavičiaus padotos Rezoliucijos:

Pilietybė.

a) Raginti lietuvius, idant imtų pilietišką popierą ir tuomi įgytų pilietybės teises šioje šalyj. Tame reikale paduoti reikalingus nurodymus.

b) Kadangi pasinaudojimui iš pilietiškų teisių ir abelnai pagerinimui būvio šioje šalyj būtina reikalinga angliška kalba, raginti, idant kiekvienas susipažintų su angliška kalba bei raštija, ir nurodyti būdus to tikslo atsiekimui.

c) Raginti lietuvius imti dalyvumą poliuiškame šios šalies kurtėjime.

Pramonė bei vertelgystė.

a) Raginti žmones, idant susipažintų su pramone bei vertelgyste šios šalies ir stengtųsi užimti jose įžymesnę vietą.

b) Raginti žmones, idant remtų lietuvių vertelgystę bei pramonę.

c) Atkreipti atidžią į žemdirbystę, ir patarti tvėrimą lietuviškų kolonijų.

Abelna gerovė bei apšvieta.

Kadangi padėjimas paprasto darbininko labai skurdus ir vargingas, raginti žmones mokintis amatų, ir nurodyti būdus lengviausiai tą tikslą pasiekti.

Kadangi apšvieta yra papėdė gerovės bei progreso, nurodyti visus šaltinius, iš kurių apšvieta yra semiama, kaip lygiai ir būdus lengviausio iš tų šaltinių pasinaudojimo.

Įvairūs reikalai.

Gaivinti mandagumą bei švelnumą žmonių apsiejimuose, duodanti kulturišką tautai pagražinimą.

Supažindinti žmones su šios dienos progresu visokiuose atzvilgiuose

19. Lietuvių Rašytojų Draugija. Philadelphia "Rašytojų Ratelo" reprezentantui, p. A. Žymontui įnešus, kad, anot jo, reikalinga būtų visiems rašytojams organizuotis su tiksiu atsispyrimo prieš leidėjus ir privertimo jų duoti koki nors atlyginimą už pagaminamus raštus, ir p. V. K. Račkauskui papildžius įnešimą nurodymais, kad rašytojams reikalinga organizuotis ypač tam, kad sujungtomis spėkomis veikus abelnam mūsų raštijos pakėlimui, jos turinio vertybės pagerinimui, po ilgesnių diskusijų nutarta:

a) Įkurti "Lietuvių Rašytojų Draugiją".

b) Išrinkti Komisiją, kurios priedermė bus tolesnis tos Rašytojų Draugijos organizavimas ir sutaisymas R. D. įstatų projekto. Slaptu balsavimu Liet. Rašytojų Draugijos Komisijon išrinkta: Pirmininku V. Šliakys, sekretoriumi A. Lalis, ir jo padėjėju V. K. Račkauskas, išžininku d-ras Fr. Matulaitis.

Čia jau Liet. Raš. Draugijon įsirašė: 1. J. O. Širvydas, 2. A. Lalis, 3. dr. J. Šliupas, 4. dr. Fr. Matulaitis, 5. V. K. Račkauskas, 6. V. Šliakys, 7. A. Žymontas, 8. P. Brandukas, 9. St. Tananevičius ir 10. Jonas Vanagaitis.

Perskaityta pasveikinimo telegrama nuo Š. L. A. Sekretoriaus, p. A. B. Strimaičio.

(Posėdis uždaryta 2:30 po p.).

ŠEŠTAS POSĖDIS.

(Atidaryta 4:30 po pietų, dr. J. Šliupo bute).

20. Lietuvių kolonizavimo klausimas. Ponui A. Martusevičiui ir kitiems delegatams nurodžius į reikalingumą kolonizuoti lietuvius ant ūkių. Suvažiavimas, pripažindamas tokio kolonizavimo svarbą, vis dėlto nesuranda, kokiu būdu tą uždavinį tuo tarpu pradėjus vykinti, nepavedant jo į privatiškų agentų ir biurų rankas, kurie tuo pasinaudotų savo ypatškam pasipelnijimui. Po ilgesnių diskusijų kolonizavimo klausimą atidėta

sekamo III-čio Laikraštinių Suvažiavimo apsvartymui.

21. **Mokslėivių reikalai.** Waterbury'o moksleivių kuopelės atstovas, p. Albertas Želvis, perstato reikalą organizavimo Amerikos augštesniųjų mokslo įstaigų-universitetų ir kolegijų — lietuvių moksleivijos tiksluose sulaikymo jos nuo ištautėjimo, įkvėpimo jai tautinės dvasios ir pajudinimo viešan lietuvių dirvoje darban. Suvažiavimas, išreiškęs didžiausią užuojautą Amerikos lietuvių moksleivių organizavimo darbui, pataria dar, a) kad atbūdančioji čionykštė lietuvių moksleivija užmegstų ryšį su Europos moksleivija ir b) kad augštesniųjų mokslo įstaigų auklėtiniai neišskirtu nuo savęs ir vidutiniųjų mokyklų (High School) mokinių — ko reikalavo ir tokių mokyklų auklėtinės, Scrantono moksleivių kuopelės "Liepa" reprezentantės, p-lė Agota Grybiūtė ir p-lė Hypatija Šliupitė.

22. **Mėzgimas ryšių su latviais.** Pažymėdamas artimą giminystę lietuvių su latviais, suvažiavimas išreiškia savo linkėjimus, kad lietuviai rūpintų labiau susiartinti, augštesnį užmegsti ryšį su latviais. Tuo tikslu pataria:

- Mainyties lietuvių laikraščiams su latvių laikraščiais;
- Interesuotis ir lietuvių visuomenę informuoti apie latvių gyvenimą, jų reikalus ir krutėjimus;
- Raginti lietuvius ir jų draugijas dalyvauti latvių rengiamuose vakaruose ir kviesti juos į savaitinius.

23. **Rengimas parodų.** Parodos — tai kultūrinio žmonių gyvenimo pakilimo rodykla. Suvažiavimas pataria laikraščiams karts nuo karto paraginti draugijas prie rengimo Amerikos lietuvių įsdirbinių ir meno parodų, nurodant jų reikalingumą ir svarbą.

24. **Laikraščių priedermė** raginti lietuvius suvienytomis jėgomis steigti savo kolonijose tautiškus namus, kuriuose būtų įtaisyta knygynai, skaityklos, susirinkimams salė, ir kurie, tokiu būdu, būtų kaip ir jų dvasiško gyvenimo centrai.

25. **Moterų klausimas.** Posėdyje dalyvavusioms viešnioms pakėlus skundą, kad mūsų spauda nesirūpinanti moterų padėjimu ir reikalais, suvažiavimas pataria laikraščiams įvesti savo lakštuose skyrių, pašvęstą moterų reikalams.

26. **Vaikų literatūros klausimas.** Mūsų spauda ypač neturtinga raštais vaikams. Dar skaudžiau jaučiama stoka vaikų reikalams pašvęsto laikraščio. Suvažiavimas todėl išreiškia palinkėjimą, kad mūsų leidėjai, ar bent kuris jų, surastų būdą išleidimui kadir mėnesinio iliustruoto vaikams laikraščio su moterų reikalams pašvęstu skyriumi.

Sekamą III-čią Laikraštinių Suvažiavimą nutarta laikyti rudenyje 1913 m., Chicagoje. Datą paskirs L.S.D. Valdyba.

Posėdis ir Suvažiavimas uždaryta 7:30 val. vakare, rugpjūčio 30 d., 1911 m.

Suvažiavimo Pirmininkas *J. O. Širvydas*,
Suvažiavimo Vice-Pirmininkas *V. K. Račkauskas*,
Suvažiavimo Sekretorius I, *A. Lalis*,
Suvažiavimo Sekretorius II, *J. J. Hertmanavičius*.
(Užbaiga).

Moterų skyrius.

Moteris ir rinkimų tiesos.

Suvenytose Valstijose moteris iškovojo sau rinkimų tiesas jau 6 valstijose: Washington, Idaho, Wyoming, Uta, Colorado ir California. Dalį rinkimų tiesų (mokyklų klausimuose) jos turi 23 valstijose, gi 19 valstijų kol-kas da neturi jokių tiesų.

Pirmučiausiai moteris įgijo rinkimų tiesas Wyoming valstijoje, 1869 metuose, ir iki 1893 m., t.y. per 24 metus, Suvenytose Valstijose kitur tų tiesų neturėjo. Tik 1893 m. įgijo jas Colorado valstijoje. 1896 m. tą-pat iškovojo valstijose Uta ir Idaho, o 1910 metuose—Washington'o valstijoje. Tiesos, kurias mo-

teris įgijo minėtose valstijose, neatšėjo joms dykai, ir niekas jų joms nepasiūlė — tai vaisius ilgos ir sunkios kovos už svarbiausias moters, kaipo lygaus vyrui žmogaus, tiesas. Nepersėnai, kaip ir "Tėvynėje" buvo minėta, moteris iškovojo sau rinkimų tiesas Californijos valstijoje. Šių tiesų priešai, kurių randasi visur, ir dabar da bando joms kenkti ir visuotiniu balsavimu pripažintų tiesų nenori užtvirtinti įstatymišku keliu; bet, matoma, jų pastangos neatneš jokio vaisiaus, nes moteris rūpinasi neprakišti savo laimėjimų.

Namų higiena.

(Keletas žodelių lietuviams šeimyninkams).

lomas, — aišku, kad jo oras turi dar daugiau dulkių. Ką-gi besakyti apie mūsų plaučius, jei mėš, kvėpuodami, įtraukiame tiek dulkių?!

Išmintingam žmogui negali būti jokio sunkumo apsisaugoti nuo bėgalinės dulkių daugybės. Užtenka išmesti visokie divonai (kilimai) ir jau kambarys bus daug švaresnis. Tada aslą nešluoti, bet kasdien šluostyti su šlapiu skuduru. Geriausia medinė: grindis laikyti plikomomis be jokių divonų ar popierių; kas savaitė gerai išmazgoti; taipgi visus rakandus gerai nušluostyti drėgnu skuduru ir neužmiršti, kad viskas yra valytina kasdien.

Miegamasis kambarys. Naktį, mums bemiegant, mūsų kūnas sparčiai dirba, kad pasilsėjus; visos dalys, prie dienos darbo sudilusios arba nusidėvėjusios, laike miego atsitauso. Kad tam kūno darbui prigelti būtina turėti daug oxygeno. Oxygenas gi galima įgauti tik iš oro, taigi yra reikalinga labai gera ventiliacija miegamam kambariui. Vienas arba du langu visad turi būti atdaru. Angštas miegamasis kambarys netinka geram pasilsimui; visados reikia turėti omenyje, kad miegamasis kambarys tik vienam žmogui turi talpinti savyj 1,000 kubiškų pėdų oro (10x10 x10 pėdų).

Paminėtina ir toji svarba, kurią suteikia miegamam kambariui saulės šviesa. Kaip saulės šviesa išnaikina visokias ligų sėklas gyvenamamjame kambaryje, (Toliaus seka).

K. Pušynas.

Laiškai į Redakciją.

G. R.

Meldžiu man leisti porą žodžių pasakyti link "Tėvynės" vėlinimosi. Kad "Tėvynė" rugsėjo mėn. pora num. buvo išleista suvėlintai, tai niekas neužgins, ypatingai num. 36 ir 37, visi į laiką negavo, į Chicago, Ill. atėjo pamedėlyje vakare, o paprastai ateina subatomis prieš piet. Kartais atsitaiko biskį suvėlinti laikraštį, tai nėra ko užsipūlti ant išleistuvės. Bet kaip pavimu num. 36 ir 37 buvo suvėlinti, parašiau p. Strimaičiui, kaipo "T." gaspadoriui, kad "Tėvynės" į laiką negaunam, tai buvo rugsėjo 18 d. (nesitikėdamas nė atsakimo) dėl atkreipimo atidžios. Rugsėjo 27 d. p. Strimaitis prisiunčia man laišką ir 2 pačtos kvitas prirodymui, kad "Tėvynė" yra pač-

5980

ton priduota savame laike, būk ketvergais. Kvitos, viena iš rugsėjo 8, antra iš 15 dienų. Bet nustebau — kvitų datos sufalšuotos! Iš kvitos rugs. 8, diena ištrinta ir padėta 7 d. o ant antros iš rugs 15 padirbta 14 d. Mat p. Strimaitis norėjo mane pertikrinti savotiškai! Nubuč ir to paisęs, vienok kad p. Strimaitis no. 39 "Tėvynės" viešai apskelbė priežastį vėlinimosi laikraščio, ir kad dabar pačta pradėjus laikraščius vežioti tavoriniais traukiniais, šitas mane privertė ištirti dalykus ir, persitikrinus, šiuomi apskelbti, kad p. Strimaitis tame reikale atsitolino nuo teisybės.

Kad "Tėvynės" num. 36 ir 37 buvo diena vėliaus pačton priduotas ir kad kas nori persitikrinti, tai iš Brooklyn ir N. Y. tegul nusiduoda prie p. Strimaičio, o pamatys, kad virš minėtų dienų pačto kvitos suklastuota dienos, ir N. Y. pačte ras, kad buvo priduota no. 36 ir 37 penyčioms 11-tą valandą.

Taipgi apie išvežiojimą laikraščių "freitu" — tai pagal no. 5750 pačtos įstatymų išleistų augs. 22, 1911, nuo sept. 1 d., 1911, periodiškai išleidimai, t. y. mėnesiniai, dvisevaitiniai Juornalai yra vežami tavoriniais traukiniais, bet ne sevaitiniai laikraščiai.

Su pagarba

M. J. Damijonaitis.

Paiškinimas.

1-ma. Kada Gerb. Draugas Damijonaitis užklausė mane, dėl kokios priežasties "Tėvynė" taip labai susivėlina, aš pasakiau tiesą, kad mėš išsiunčiam visados tuom patim laiku, kaip paprastai, ir prirodymui, jog ištiesų taip yra, pasiunčiau jam iš pačto gautas kvitas; bet p. D. sako, būk aš kvitas suklastavęs. prie to neprisipažistu. Aš pasiunčiau tokias, kokias pats buvau gavęs.

2-ra. Aš "Tėvynės No. 39, nē kituose "T" numeriuose apie besivėlinimą "Tėvynės" ir apie tavorinius trūkius nieko nerašiau, bereikalingas ant manęs užsiuolimas. (Pranešimas apie tai patilpo be p. Strimaičio žinios, ir neužtektinai gerai dalyką patyrus. Red.).

Stebėtės reikia, kad žmonės taip daug padeda darbo sujieškiojimui, nebūtų kaltininkų, o svarbesnius organizacijos reikalus leidžia pro šalį be patēmijimo. Ar verta šitokiais dalykais viešai užsiimti?

A. B. Strimaitis.

Juozas Anckis, narys S.L.A. 24 kuopos iš Glenn Lyon, Pa. spalio 20 d. 1911 m. persiskyrė su šiuomi svietu būdamas 48 metų amžiaus. Velionis buvo vėdęs, paliko moterį su penkiais vaikučiais.

Apart S.L.A. velionis prigulėjo prie pašalpinės

draugystės Šv. Petro ir Povilo; tapo palaidotas su bažnytinėmis apeigomis.

Velionis paėjo iš Lietuvos, Suv. gub., Kalvarijos pav., Janavo gminos, Kreivosios kaimo.

Lai jam būna lengva šita naujosios tėvynės žemelė, o likusiąją jo moterį lai geri žmonės suramina.

A. B. Strimaitis.

Susirinkimai S.L.A. kuopų.

Wilkes-Barre, Pa. 34 kp. laikys mėnesinį susirinkimą 12 d. lapkričio, Nedelioj, 2 val. po pietų svetainėj F. Kavaliausko 57 Bank St., ir kampas Staton St. Meldžiu visus narius pributi ir užsimokėti mokesčius. Taipgi yra svarbių reikalų apsvartyti.

Rašt. M. R. Botiriūtė.

Teatras ir Balius!

Parengė L.S.S. 19 kuopa. Atsibus 4 d. lapkričio (Nov.) Lietuviškame Tautiškame Name 101—103 Grand st. Brooklyn. N. Y. Prasidės 8 val. vakare. Suloš Dramatiškas Ratelis iš Passaic. N. J. Vaidinta bus Jaunikis vieno veiksmo juokai ir Meška faršas.

Kviečiame visus vietinius ir iš apielinkės lietuvius ir lietuvaivaitės, atsilankyti ant to linksmaus ir juokingo perstatymo, tai žimtas tukstančių maišų juoku! Atsilankykite visi, o kurie neatsilankysite, tai gailėsitės, Šalyj viso to, da bus šiaip visokios zabovos, lietuviški šokiai ir lekiojanti krasa Gavusieji daugiausiai atviručiu, gaus šias dovanas: 1. viena iš šiu laikraščių "Kova", "Rankpelni" arba "Visuomenė". 2. Didelę knygą Raistas, vertės \$1.00. 3. Labai gražus albumas del atviručių. Pribukite visi kas tik gyvas! Įžanga tikrai 25c. Ir 50. Kviečia Komitetas.

Edmundo Steponaičio Raštai

Visus a. a. **Edmundo Steponaičio** raštus galima dabar užsiprenumeruoti prisiunčiant tik 75 c. už neapdarytus, o \$1.00 už apdarytus vienoje kningoje. Raštų spauda bus užbaigta apie Naujus Mėtus. Po atspausdinimo raštai bus brangesni. (†) Užsakymus ir piningus siųskite šiuo adresu:

Al. Steponaitis,

745 Glenmore Ave. Brooklyn, N. Y.

AKIS IŠAGZAMINUOJA DYKAI Pritaikant stiklus.

H. S. STONE

Akių Specialistas

Valandos: Nuo 9 ryte iki 6 vakare Nuo 7 iki 9 vakare.
399a Broadway, arti A st. So. Boston, Mass.

Ant Assessor.

Forest City, Pa. Gerbiamieji piliečiai! Tauriu jums širdingą ačiu už balsą ir simpatiją 30 dienoje rugsėjo (Sep.), laike nominacijos ant Assessor. Tad ir vėl 7 d. lapkričio (Nov.) meldžiu Jūsų, mieli viengenčiai, už mane atiduoti savo balsą ant Assessor.

Jūsų draugas

A. M. Makauskas.

Atida ne ukėsams' Suv. Valst.

1 Dėlko ateiviams reikalingos ukėsiškos popieros. 2 Ką reikia daryt norint pastot Suv. Valstijū ukėsu. Kur ir kada galima paduot prašymą. 3 Ką turi žinoti pakol gausi ukėsiškos popieras. 4 Klausimai su atsakymais Lietuviškai ir angliškai ir daugelis kitų naudingų patarimų. "Knygelė koždam lietuviai yra reikalinga ir ją galima gauti pas Bendrick. Kaina 25 centai. Pinigus ir laiškus siųskite šiuo antrašu:

Joseph Bendrick,
Clerk of Court. POTTSVILLE. PA

SLA. Pildomoji Taryba.

PREZIDENTAS:

F. Živatkauskas,
110 W. Market St., Scranton, Pa.

VICE-PREZIDENTAS:

S. Žalnieraitis,
Box 32, Wanamie, Pa.

SEKRETORIUS:

A. B. Strimaitis,
807 W. 30-th St., New York, N. Y.

IŽDININKAS:

J. Skritulskas,
26 Broad St., New Britain, Conn.

IŽDO GLOBEJAI:

T. Paukštis,
123 N. Main St., Pittston, Pa.

P. W. Birštonas,
Oak St., Shenandoah, Pa.

DAKTARAS-KVOTEJAS:

Johān. Baltrušaitienė,
2400 5-th Ave., Pittsburg, Pa.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,
8252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Dr. J. Šliupas,
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

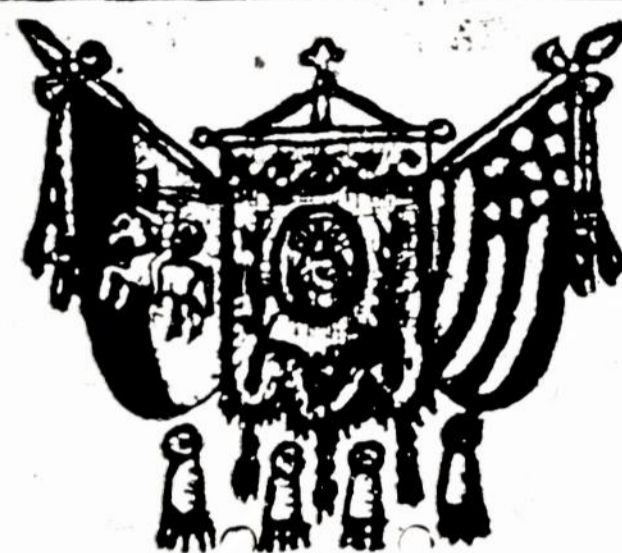
P. Mikolainis,
Box 62, New York, N. Y.

Mariams SLA. knygos už puse kainos.

1 Budas Senovės Lietuvių, pusl. 217 kaina	50 c.
Lietuviška Chrestomatija, pusl. 176	40 c.
3 Dėdai ir Gražina, pusl. 61	25 c.
4 Europos Istorija, pusl. 319	25 c.
Gibsinis Jotis, pusl. 38	15 c.
5 Jonas iš Kempės ir Silka, pusl. 23	10 c.
7 Konradas Valenrodas, pusl. 24	15 c.
Kražių skerdynė, pusl. 77	15 c.
Kun. Aleksandra Burba, pusl. 29	20 c.
Kelionė į Europą, pusl. 52	10 c.
Kuoni žmonės gyvena?, pusl. 56	15 c.
Lietuviai Amerikoje, pusl. 174	\$1.00
18 Naktys Edvardo Yungo, pusl. 21	10 c.
14 Našlaitis (Drama keturių veikmių)	10 c.
15 Petras Zemaitis, pusl. 69	20 c.
16 Padėjimas Lietuvių Tautos, (rusų kalba)	\$1.00
17 Dirva, pusl. 123 1898 m. vienas num.	75c.
18 "Tėvynės" komp. 1896, 1897, 1898 ir 1899m. po 50c	

KNYGIUS:

A. B. Strimaitis
807 W. 30-th St. New York City.

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVE.

Guodotinioms tautiškos ir bažnytinėms draugystėms išdirba: Karunas, Amerikoniškas vellavas, Szarpas, Juostas, ženklelius, kepures ir marszalkoms pareodus, teipgi visus bažnytinis aprėdalus. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jūsų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei.

T. Andruszewicz & Co.

1421 Division St. - - - Chicago, Ill.
netoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių
"LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Geriausia
Gyduolė
nuo
Strėnų skaudėjimo
Degimo krutinėje
Galvos skaudėjimo
Kateros
Užsišaldymo
Neuralgijos
nuo
Gerklės skaudėjimo

Mešlungio
Skausmo krutinėje
nuo
Patrukimo
Azma arba
Dusulio
Štyvumo sprando
skaudėjimo:
Šonuose
Rankų ir
Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisenėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbėt nė daktarai ne ligonbučiai arba paslaptinioms ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpazinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausiai. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štornikas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalauti išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

SKAITYK, O ŽINOSI VISKĄ.

Pranešu visiems lietuviams ir savo kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę į Chicago, Ill., kurioj gali gaut: laikrodžių, laikrodėlių, lenciugėlių, visokių žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų. Puikiausių armonikų, skripkų, klarnetų, trūbų, koncertinių ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Gerų britvų, visokio skyriaus drukuojamų mašinukų, albumų fotografijoms, guminių litarų. Mūsų knygų, istoriškų ir maldaknygių. Gražių popierių gromatomis rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis, su drukuotais aplinkui konvertais, turite mano katalogą, rašyk šiadien: prisiųsdami už 5c markę, o apturėsi mano Didelį Katalogą Dykai su 1000 naudingų visokių daiktų. Aš užtikrinu, kad mano favoras pirmos klijas, o prekės pigesnės kaip kitur. Perkupčiai gali gauti pirkt favorą daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus lietuvius ir lietuvaiteis su orderiais ir visokiais pirkiniais kreiptis pas savo tautietį

M. K. Wilkewich,

3225 So. Halsted St. Dept. L. Chicago, Ill.